

Glatt besök hos Pommernmatros

REPORTAGE. Herbert Karlsson, som var matros på Pommern 1935, har fyllt 95 år. Nya Åland var med när en åländsk delegation uppvaktade honom i Stockholm och fick en glad pratstund. **SIDAN 15**

Reservkraft från riket för 125 miljoner euro

Nu får den som vill säga sin åsikt i MKB-processen

NYHETER. Finlands-kabeln – som ska ge Åland reservkraft i fall Sverige-kabeln slås ut – håller nu på att bli verklighet. Kabeln dras från Nådendal genom havet till Juvik i Jomala och vidare i luften till Tingsbacka där den kopplas ihop med Sverige-kabeln. Kostnaden beräknas till cirka 125 miljoner euro.

Kraftnät Åland har sökt högsta möjliga bidrag från landskapsregeringen för sjökabeln, luftledning och de två omriktarstationer som behövs i båda ändar. I går kväll hölls det första sammanträdet i miljökonsekvensbedömningen i Jomala, och i kväll håller man möte i Kumlinge.

Jan Kahlroth, vd för Kraftnät Åland, håller med om att 125 miljoner euro är väldigt mycket pengar för reservkraft.

– Men vi behöver kabeln, och den har också bieffekter som är positiva för Åland, säger han.

SIDORNA 4-5

400 fästingar bet 285 ålänningar

NYHETER. Varför blir vissa människor sjuka av fästingsmitta medan andra klarar sig? Den frågan vill man besvara i ett forskningsprojekt där Åland ingår.

Under sommaren har 285 ålänningar deltagit i den omfattande fästingstudien. De har tillsammans lämnat in 400 fästingar, och några av deltagarna har visat symptom på fästingöverförbar sjukdom.

Flest fästingar bet sig fast i Jomala, hela 68 stycken, medan bara fyra brändöbässar bitit sig fast på studiens deltagare.

SIDAN 3

Demonstrerar. Edgar Eriksson visar var motorsirenen ska sitta när brandbilen är omlackerad och klar att ta i bruk. Foto: MARIA NYKVIST

Brinnande entusiasm

REPORTAGE. Oldboys-gruppen i Jomala frivilliga brand- och räddningskår träffas på stationen två gånger i veckan för att rusta upp brandbilen de använde på 1950-talet.

Intresset är så stort att de på mindre än ett år har lagt ner drygt 1000 arbetstimmar och börjar närma sig slutet – ett helt år före fastställt datum. **SIDORNA 12-13**

Misstroendehot i lagtingsdebatt

LAGTINGET. Jörgen Strand (fs) hotar med misstroende om inte landskapsregeringen kommer med konkreta resultat när det gäller en egen åländsk kommunskattelagstiftning. – Hot om misstroende utgör startpunkten för vårt arbete. Det känns verkligen bra att man får det stora stödet redan från början, sa finansminister **Mats Perämaa** (lib).

SIDAN 10

Grisuppfödare lägger ner

NYHETER. Grisfarmarna **Eva-Mari** och **Harry Ekström** i Jomala Ingby slutar med verksamheten. Redan i somras berättade de för Nyan att de minskar sin produktion. Men från slutet av nästa år har de sagt upp hyresavtalet för Ålands svinavelsstation.

SIDAN 3

Bokmakare. Fredrika Sundberg, Daniel Eriksson, Annette Bergbo och Johan Mörn har arbetat med Kråkskärsboken. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ger Kråkskär en aptitretare

KULTUR. Kråkskär, i dag utflyktsmål och naturreservat i Saltviks norra skärgård, var in till mitten av förra seklet ett utskärssamhälle med flera fiskartorp. Mycket av det gamla har blivit offer för tidens tand men något av det gamla utskärslivet har sällskapet som rustat upp Kråkskärsstugan för-sökt bevara.

Nu har Kråkskär också fått sin egen bok. **Annette Bergbo** som skrivit den och **Johan Mörn**, den drivande kraften i sällskapet kunde i går presentera skriften för en inbjuden skara skär-

gårdsentusiaster. Några med rötter just på Kråkskär.

Annette Bergbo vill se boken som en intresseväckare och aptitretare och som en fungerande manual för besökare som kommer ut till Kråkskär. Nyan var med när boken släpptes. **SIDAN 8**

kultur

9

”Du är vad du lyssnar på.”

FREDRIK ERLANDSSON I NYA S:T OLOF

kultur

9

En deckare som gärna fått vara längre, skriver Nyan recensent om **Bertil Lindqvists** nya bok.

sport

16

Blir **Tamas Gruborovics** IFK:s senaste nyförvärv? Det avslöjas på en presskonferens i dag.

åland 24 ikväll

I kvällens Trål diskuterar panelen vinteraktiviteter och tipsar om julpyssel.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

”Gröt har nämligen en väldigt god egenskap, den kan ätas alla tider på dygnet: morgon, lunch, middag, kväll.

HARRIET TUOMINEN

Varför inte en gröttdag i veckan

Tomten äter gröt, men hur många andra betraktar gröt som mat? Riktig mat alltså, som stroganoff eller lasagne?

Varför inte prova någon gång.

Det är egentligen bara nu när det går mot jul som gröten får en litet mer framträdande roll. Inte så att vi kanske äter mer, men det skrivs mer. Och då handlar det om risgrynsgröt.

Men däremellan? Om vi tänker bort gröt i mikron, som många här på tidningen äter till lunch, så blir det inte så många gröttdagar i veckan. Inte hemma vid middagsbordet. Man kunde ändra på det. Gröt har nämligen en väldigt god egenskap, den kan ätas alla tider på dygnet: morgon, lunch, middag, kväll.

Den här tiden på året gör gröten dessutom gott för kroppen; den värmer. Med smörgås till, gärna med ost, salladsblad, paprika och vad man kan hitta på som pålägg, och ett glas mjölk är grötmåltiden komplett.

Här några förslag på olika tillredningar.

Ugnsgröt på korngryn

2,0 dl krossade korngryn
1,2 l mjölk
1,5 tsk salt
1 msk honung
smör

Skölj gryn och lägg i en smord, ugnsfast form. Blanda i salt, honung, mjölk och en klick smör. Grädda i 150 graders ugn ca 3 timmar.

Servera med mjölk och eventuellt smörögga.

Nattstånden gröt

2 dl hela korngryn eller risgryn
1,5 l mjölk
0,75 tsk salt
1 - 2 msk rinnande honung
Dessutom:
1 l bär, t ex vinbär, blåbär, jordgubbar, hallon, färska eller frusna.

Mät upp ingredienserna i en smord ugnsform. Ställ in formen på kvällen i 100 graders ugn och låt den stå där över natten, ca 11 timmar. Klar att äta på morgonen med bär.

Ugnsgröt

4 dl ris- eller korngryn
1 skållad mandel
1,5 tsk salt
2,5 l helmjölk
25 g smör

Slå gryn i en ugnsform på 3 liter. Blanda i mandel och salt och slå på mjölken. Klicka ut smör på ytan och ställ in formen i 150 graders ugn ca 1,5 timmar.

Servera med soppa på blandad frukt.

Gröt på hel havre

1 liter vatten
2 dl havregryn, hela
1 tsk salt
2 dl grädde

Blötlägg havregrynen i vattnet 2-3 timmar eller koka i mikron 3-4 minuter. Slå i grädde och salt. Ställ in i 150-170 graders ugn 2-3 timmar. Rör om ett par gånger så gröten blir slät. Servera med saftsoppa eller mjölk.

Julgröt

(Skillnaden mellan julgröt och vanlig risgrynsgröt är mandeln)
3 dl vatten
1,5 dl grötris
8 dl helmjölk
0,75 tsk salt
1 mandel

Mät upp vattnet i en teflonkastrull eller tjockbottnad kastrull. Koka upp

och lägg i riset. Koka tills vattnet nästan helt har kokat in. Slå på mjölken och koka på svag värme ca 15 minuter under omrörning så gröten inte bränner vid. Lägg på lock och lyft kastrullen åt sidan. Låt den badda färdig i ca 45 minuter. Lägg i salt och mandeln, rör om och hetta upp gröten innan den serveras. Servera med soppa på blandad frukt eller mjölk, kanel och socker.

Potatisgröt

(Min favoritgröt som barn)

1 kg god potatis
300-400 g rågmjöl
vatten
salt

Skala och koka potatisen. Ta tillvara kokvattnet. Mosa potatisen i kastrullen, slå på vattnet och vispa till en slät välling. Koka upp och lägg i mjölet under omrörning, så det inte blir klumpar. Vällingen skall vara kokande, annars sötmär den.

Vispa ner så mycket mjöl att gröten blir lagom tjock. Vispa ordentligt. Salta.

Låt gröten badda 15-20 minuter, efter det är den klar att ätas med smörögga och mjölk.

Gröten kan kokas också på korn- eller vetemjöl, men råg är enligt många mening det enda rätta.

När gröten kallnar blir den styv. Då skär man den i centimetertunna skivor och steker i smör på vardera sidan. Ännu godare än den nykokade gröten!

Råg- och bärggröt

3 dl (200 g) bär, t ex tranbär, lingon eller vinbär
7 dl vatten
0,5-1 dl socker

Grötkokare. För den som kokar gröt ofta lönar det sig att skaffa en grötkastrull, där gröten kokas i vattenbad. Man kan lugnt lämna sitt kok åt sitt öde för en rätt lång stund utan risk att gröten bränns vid eller kokar över. Den här gröten är kokt på rårís, ifall någon undrar.

Foto: ERKKI SANTAMALA

2 dl rågmjöl
0,5 - 1 tsk salt
(ca 1 msk kornredning eller potatismjöl)

behöver få fart på magen ibland. Kan inte så dumt i juletider.

Pajalagröt

1 portion
2 dl vatten
1 tsk linfrö
2 plommon
2 aprikoser
2 msk grahamsmjöl eller fiberhavregryn
2 tsk havrekli

Russin kan man också ha i. Lägg linfrö, plommon och aprikoser i vatten över natten. Koka upp på morgonen och vispa ner mjöl och kli. Låt badda 15 minuter. Ät med mjölk.

SPARHALLEN – NÄR PRISET ÄR VIKTIGT!

NYTT LÅGPRISALTERNATIV

SPARhallen
RAKET SPAGETTI
350 gram 0,59/påse

SPARhallen
HALVGROVT
VETEMJÖL
2 kg 1,07/påse

SPARhallen
HAVREFLINGOR
1 kg 1,01/pkt

SPARhallen
FYRKORNSFLINGOR
850 gram 1,01/pkt

SPARhallen
LÅNGKORNIKT
RIS 1 kg 1,79/pkt

SPARhallen
LASAGNE
500 gram 1,92/pkt

KOM IHÅG
ATT JÄMFÖRA
VÅRA SPARPRISER!

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Tingsdomare Kristina Fagerlund och överläkare Lennart Lönnqvist, båda från Mariehamn, får Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden på självständighetsdagen.
Foto: PRIVAT

Många får utmärkelsetecken

Kristina Fagerlund, tingsdomare från Mariehamn och Lennart Lönnqvist, överläkare från Mariehamn får Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden på självständighetsdagen den 6 december.

Det här är de högsta utmärkelsetecknena någon på Åland får i år. Men fler ålänningar hedras.

Heidi Marjatta Fagerström, överläkare från Mariehamn och **Roger Syrén**, assessor från Jomala får Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden.

Gyrid Högman, rektor från Jomala och **Agneta Mannberg-Jansson**, ledande revisor från Mariehamn får Riddartecknet av Finlands Lejons orden.

Förtjänstkorset av Finlands Lejons orden går till **Håkan Jansson**, företagare från Hammarland, **Ursula Koponen**, områdesarkitekt från Jomala, **Hans-Börje Erik Selander**, lagberedare från Finström och **Gunnar Sjöblom**, överskötare från Mariehamn.

Medalj av I klass med guld-kors av Finlands Vita Ros orden får **Eva Fellman**, överkonstapel vid Ålands polismyndighet från Mariehamn, **Ann-Mari Camilla Gröndahl**, biträdande avdelningsskötare från Mariehamn, **Dorita Lindholm**, förtroendevald från Sund, **Boris Lundqvist**, taxiföretagare från Mariehamn och **Michaela Tuominen-Gällros**, barnomsorgschef från Hammarland.

Medalj av I klass av Finlands Vita Ros orden får **Gunilla Boman**, musiklärare från Vårdö, **Lars-Erik Engblom**, äldre konstapel från Lemland, **Mary-Ann Gunnevi Johansson**, redovisare från Mariehamn, **Bengt Anders Kalmer**, teknisk chef från Jomala, **Ruby Elisabeth Lindholm**, barnskötare från Sund, **Ulla-Britt Ingeborg Lindholm**, barnskötare från Lemland, **Katarina Mörn**, ekonomiexpert från Föglö, **Lisbet Maria Mörn**, kock från Saltvik och **Mari Ellinor Sjölund**, närvårdare/primärskötare från Lemland.

Medalj av Finlands Vita Ros orden får **Marja Terttu Lehtomäki**, köksbiträde från Finström och **Margareta Gunvor Nyberg**, kock från Jomala.

Totalt delas 4.586 utmärkelsetecken ut på självständighetsdagen.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Flest fästingar bet i Jomala

285 personer deltar i omfattande fästingstudie

Susanne Olausson tar blodprov och intervjuar deltagarna i projektet. Det man vill utreda är varför vissa insjuknar efter fästingsmitta medan andra klarar sig bra.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

285 ålänningar. 400 fästingar. Ett fåtal personer som visar symptom på fästingöverförbar sjukdom. Det är resultaten av det forskningsprojekt som påbörjades i somras.

Den sista november avslutades årets fästingprojekt på Åland. Avslutades i den meningen att deltagarna inte längre får lämna in fästingar vill säga.

–Nu ska jag kalla in alla för en sista provtagning och intervju, berättar forskningssköterska **Susanne Olausson** på Ålands hälso- och sjukvård.

Projektet har varit aktivt i fem månader, och under den tiden har 285 ålänningar deltagit. Deltagarna har tagit tillvara fästingar som bitit sig fast på dem, lagt dem i ett provrör och fört dem till sjukhuset. Där har de också lämnat blodprov.

–Vi skickar fästingarna och blodproven till Linköping. Där analyseras proverna.

Susanne Olausson berättar att man tar reda på om fästingarna bär på någon smitta, till exempel borrelia eller tbe.

–Vi vill ta reda på varför vissa människor blir sjuka av fästingsmitta medan andra klarar sig.

Behandlade

Några deltagare i projektet har visat symptom på fästingöverförbar sjukdom. Vissa har redan behandlats eftersom de fått en rodnad efter fästingbettet, så kallat erytem.

–Det är möjligt att symptom uppstår långt efter att man fått fästingbettet, så vi ber deltagarna vara uppmärksamma och kontakta sjukvården om ökad trötthet, huvudvärk, kroppsvärk eller ledinflammation uppstår under tiden fram till nästa säsong.

Susanne Olausson berättar att kollegorna i Sverige är imponerade över antalet ålän-

Fästing. 400 fästingar har samlats in under fästingprojektet som pågått under sommaren. De ska nu undersökas för att se om de bär på någon smitta.
Foto: ERKKI SANTAMALA

ningar som deltar i projektet.
–Här har vi 285 deltagare, i hela Sverige är det 535 deltagare.

Antikroppar

Susanne Olausson berättar att det är vanligare med antikroppar mot borrelia på Åland än vad det är i Sverige.

–Här har många redan haft borrelia någon gång. Vissa blir sjuka, hos andra sköter kroppen själv om infektionen.

Vad detta beror på vet man inte än. Exakta resultat från årets undersökning får man först när alla blodprover har analyserats.

–Vi har fortfarande många blodprover frysta här på Åland. I februari skickar vi dem till Linköping och någon gång under våren kan resultaten redovisas.

Fästingtät skärgård

Men vad vet man då med säkerhet?

Jo, man vet att totalt 400 fästingar har bitit sig fast på 285 åländska kroppar. Man vet att flest fästingar bet sig fast i Jomala, 68 av de inlämnade fästingarna var Jomalabor, och man vet att många deltagare plockat bort fler än en fästing från sin kropp. Ta till exempel

Kökar, där nio personer blev fästingbitna, men det totala antalet inlämnade fästingar var 27.

Projektet fortsätter med ny fästinginsamling nästa år. Då får vem som helst vara med, både gamla deltagare och nya intresserade.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 468

Fakta/Projektet

- Projektet samlar in och undersöker fästingar i 24 svenska områden och på Åland.
- Målet för projektet är att ta reda på hur många av fästingarna som är smittade, främst med borreliabakterier och tbe-virus.
- Man undersöker också om fästingens stick leder till symtom, om deltagarna blir smittade och om de utvecklar en sjukdom.
- Målet är att samla in 10.000 fästingar under fem års tid.
- Projektet startade på Åland den 2 juni i år.

Kommun	Totalt antal invånare	Antal deltagare från kommunen	Antal deltagare som vistats i kommunen vid sticktillfället	Antal fästingar
Brändö	510	1	4	4
Eckerö	923	11	14	17
Finström	2457	18	20	33
Föglö	582	5	10	10
Geta	443	2	14	30
Hammarland	1409	16	22	28
Jomala	3774	37	62	68
Kumlinge	366	3	4	6
Kökar	284	4	9	27
Lemland	1773	20	42	67
Lumparland	387	5	11	16
Mariehamn	10902	132	23	26
Saltvik	1731	8	15	20
Sottunga	116	1	5	6
Sund	1052	7	17	27
Vårdö	444	4	11	12
			2 vet ej	3 annat

Fotnot: Utöver dessa har tio personer till deltagit i studien. Av dem kommer sex från riket och fyra från olika ställen utomlands.

Slutar med svin. Harry och Eva-Mari Ekström i Jomala har sagt upp hyresavtalet för Ålands svinstation från november nästa år.
Arkivbild: RAMUS OLIN

Ekströms slutar med grisproduktionen

Först skar de ner antalet sugor. Det hjälpte inte. I november 2009 slutar Ålands största grisfarmare helt med sin produktion. –Vi är de sista som stänger, säger Harry Ekström.

Harry och Eva-Mari Ekström i Jomala säger upp hyresavtalet för Ålands svinavelsstation från den 17 november nästa år.

I somras besökte Nyan grisfarmen. Då berättade Ekströms att de minskar sin pro-

duktion med två tredjedelar. Nu slutar de helt.

–Ja, så småningom. Här nere ska vi ha tomt till november. Sedan kanske vi har lite sugor kvar hemma, berättar Harry Ekström.

Låga försäljningspriser, höga foderkostnader, minskande stöd och ett stort överskottslager svinkött i Europa är orsakerna bakom beslutet.

–Vi tycker inte att det är någon idé att hålla på mer. Det är fortfarande för dåligt betalt.

Just nu håller Ekströms på att slakta av de cirka 80 djuren. Som mest har de haft 180 sugor.

Paret har jobbat med grisproduktion sedan 1982.

–Vi har hållit på med det länge men inte är det så traumatiskt att sluta, tycker Harry Ekström.

Vad ska ni göra istället då?

–Det får du ringa nästa år och fråga!

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

FINLANDSKABELN

Så här skall Finlandskabeln dras

Nu görs miljökonsekvensbedömningen för den nya elkabeln från Nådendal

På havsbotten. Största delen av den 152 km långa elkabeln som planeras från Nådendal till Jomala Tingsbacka läggs på havsbotten enligt den rutt som syns på kartan. Från Skiftet dras den i krok förbi Hättorna syd på Seglinge (längst till höger på kartan), norr om Sottunga och Mosshaga, ner väster om Föglö och längs alternativa rutter till Ängösund, upp genom sundet, runt Lumpo udd och tvärs över Lumparn till Juvik söder om Jomala Ytterby. Källa: Kraftnät Åland ab. Grafik: MONICA FOGELSTRÖM

152 kilometer sjökabel, 10 kilometer luftledning på fasta Åland och två omriktarstationer till en kostnad på upp till 125 miljoner euro.

Så ser ramarna ut för Finlandskabeln som ska försörja Åland med el ifall det blir avbrott på Sverigekabeln. MKB-processen pågår som bäst.

I går kväll hölls avgränsningssammanträde i Kyrkby högstadieskolas auditorium. Där fick den som ville delta och också ge förslag till alternativ och komma med andra synpunkter som bör ingå i miljökonsekvensbedömningen.

I kväll hölls avgränsningssammanträde i Kumlinge. När MKB:n är klar är det dags att sätta igång med ansökningsprocessen där bland

annat miljötillstånd och elbyggnadstillstånd ingår.

Många kommuner

Valet av platser för sammanträdena beror på att luftledningen enligt planerna ska dras i Jomala och att flera skärgårdskommuner berörs av sjökabeln.

De beslutande myndigheterna är Ålands hälso- och miljöskyddsmyndighet, Jomala, Lumparland, Sund,

Föglö, Vårdö, Brändö, Sottunga, Kumlinge och Mariehamn samt landskapsregeringen. Planeringen har kommit så långt att bottenundersökningen är gjord och man vet var kabeln bäst ska läggas.

Det är alltså ett väldigt stort projekt som pågår i Kraftnät Åland ab:s regi – ett projekt som det inte hittills ordats så mycket om i offentligheten.

– Vi har gett informationspaket till de berörda kommunerna. Allmänheten involveras via avgränsningssammanträdena, säger Kraftnät Ålands vd **Jan Kahlroth**.

Ledning över Jomala

Luftledningen på land ska dras från Juvik söder om Jo-

mala Ytterby till Tingsbacka med en gren till Mariehamn Norrböle. I Tingsbacka kopplas Finlandskabeln ihop med Sverigekabeln.

I Nådendal kopplas kabeln in på Fingrids nät. Fingrid är rikets stamnät där staten äger 12 procent. Övriga ägare är elproducenterna Fortum och Pohjolan Voima samt olika institutionella placerare.

När kabeln är klar går den alltså hela vägen från Finland till Sverige, med "avtappning" på Åland.

– Om det blir avbrott på Sverigekabeln så får vi el från andra hållet, förtydligar Jan Kahlroth.

Har sökt stöd

Finlandskabeln är helt och hållet landskapets egen an-

gelägenhet, understryker han.

– Vi behöver den för vår egen långsiktiga elförsörjning och den tryggar framtida reservkraftbehov.

Finansieringsfrågan är i full gång. Kraftnät Åland har sökt högsta möjliga investeringsstöd från landskapsregeringen för kabeln som beräknas kosta omkring 125 miljoner euro. För de tidigare satsningarna på elförsörjningen under de senaste åren – ny Sverigekabel för 17 miljoner euro år 2000 och reservkraftturbinen i Jomala Ringsböle 2005 för 15 miljoner euro – har bolaget fått 40 procent i bidrag av landskapet.

– Vi hoppas på lika mycket nu. Tidigare har vi också fått extra stöd från staten som

kanaliserats till oss och Finlandskabeln är i linje med det.

Kringeffekter

Det var inte onödigt att satsa på gasturbinen i Ringsböle, vidhåller han.

– Det var en nödvändig satsning för att så snabbt som möjligt råda bot på reservkraftunderskottet. Vi talade för Finlandskabeln redan då men fick inte gehör.

Vad har ändrats sedan dess?

– Vi har mera tid för planering och satsningen ger kringeffekter som är bra för Åland.

Tas i bruk 2012

Är det motiverat att satsa 125 miljoner euro på en kabel för reservkraft?

Kraftnät Ålands vd: Bättre läge för vindkraften

Finlandskabeln stöder den åländska vindkraftsproduktionen, hävdar Kraftnät Ålands vd Jan Kahlroth.

Ju mera vindkraft som produceras lokalt, desto större blir behovet av ett stabilare nät. Vindkraft produceras ryckigt, i takt med hur mycket det blåser, och den måste förbrukas genast. Därför behöver det finnas möjligheter att exportera elen via kabel om den inte förbrukas lokalt.

– En likströmsförbindelse kan fungera som en spän-

ningsstabilisator i elnätet och höja elkvaliteten när vindkraftsandelen är stor.

Det är en effekt som Finlandskabeln har på den åländska vindkraftsproduktionen och -utbyggnaden, säger han.

– Om det sker ett avbrott på Sverigekabeln i dag och Åland försörjs med lokal reservkraft måste den lokala vindproduktionen dras ner.

Nätet kan preliminärt ta emot det tillskott av vindkraftsel som de planerade större anläggningarna ger. Nya beräkningar görs för

att utreda vilka möjligheter det finns för att ansluta nya vindparker efter att Finlandskabeln tas i drift.

Höga tariffer

Också de höga tariffer som Åland i dag betalar till Sverige för att vara inkopplade i nätet ingår i diskussionerna. Med Finlandskabeln försvinner förutsättningarna för att ta betalt på samma sätt som i dag, påpekar Jan Kahlroth.

– I de samtal som förts hittills har avgiften motiverats med att Åland har ensidig nytta av Sverigekabeln. Men

om Finlandskabeln byggs så blir det ju ett flöde i båda riktningar mellan länderna. Vi hoppas och tror att Åland i så fall slipper betala. På finska sidan ansluts ledningen till det finska stamnätet och för utlandsförbindelser betalas inga tariffer.

I dag betalar Åland omkring en miljon euro per år till Sverige.

Ytterligare en kringeffekt är att Ålands energi ab:s gamla anläggningar som Kraftnät Åland abonnerar på beträffande reservkraften – gasturbinen och diesel-

kraftvärmeverket – ersätts av kabeln.

– Vi minskar vårt fossilberoende om vi får bort de gamla anläggningarna.

Kärnkraftsel till Åland?

Finland satsar på en massiv utbyggnad av kärnkraften. Betyder Finlandskabeln att Åland blir beroende av kärnkraftsel?

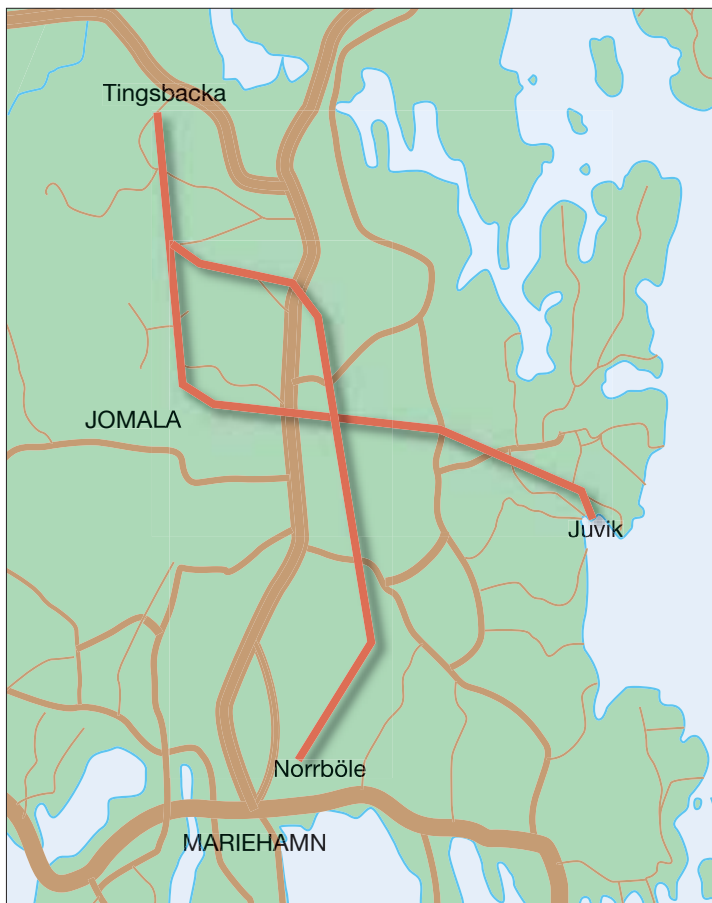
– Det lutar åt att Åland fortsättningsvis får sin el från Sverige och från Finland bara vid störningar. Om Finlandskabeln möjliggör att vi

kan bygga ut vindkraften så mycket som planerna visar så kan Åland bli självförsörjande på vindenergi upp till 80 procent. Det ger samtidigt Åland nya handelsmöjligheter ifall vi kan exportera energi.

Argumentet för att bygga Finlandskabeln är ändå Ålands behov av reservkraft, poängterar han.

– Det övriga är bieffekter.

över Åland

På land. Från Juvik vid Lumparn dras luftledningen över berg och åkrar i Jomala Överby mot Tingsbacka där den kopplas ihop med Sverigekabeln. Det finns två alternativ för dragningen runt Ingbyberget – antingen öster om Ingby och söder om Andersböle eller rakt genom Karrböle. Kraftnät Ålands huvudalternativ är det norra eftersom det inkräktar mindre på bebyggelse och ledningen skulle komma för nära pälsfarmen i Karrböle med det södra alternativet. Öster om Jomala Prästgårdenby dras en avgränsning till Norrböle i Mariehamn. Luftledningen kräver en 40 meter bred gata och dras huvudsakligen längs den befintliga luftledningen. 2,5 km av den cirka 10 km långa ledningen är ny och anläggs huvudsakligen över skogsmark, åkermark och impediment. Källa: Kraftnät Åland. Grafik: MONICA FOGELSTRÖM

Fakta/Kraftnät Åland

■ Kraftnät Åland ab äger och driver stamnätet för elkraft på Åland, totalt cirka 300 km 110 kilovolts- och 45 kilovoltsledningar med stationer, utlandsförbindelser och it-system. I och med elmarknadsreformen är bolaget systemansvarigt för el i landskapet.

■ Kraftnät Åland har bland annat ansvaret för att balans råder mellan produktion/införsel och elförbrukning och att reservkraft finns tillgänglig i stamnätet.

■ Den totala elenergiförbrukningen minskade 2007 med 0,75 % (till 268,0GWh) jämfört med 2006.

Källa: Kraftnät Ålands hemsida

–Ja. 125 miljoner euro är visserligen väldigt mycket pengar, men vi behöver kabeln. Summan är en uppskattning som baserar sig på de budgetmässiga förfrågningarna – de verkliga kostnaderna får vi fram när upphandlingen inleds nästa år. Hoppas att konjunkturläget

förbättrar situationen, men det blir knappast lätt att få fram pengarna.

Finlandskabeln är tänkt att tas i bruk i slutet av 2012.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Jan Kahlroth,
vd för Kraftnät
Åland.

Teijo Ristola, CKP, om utredningen kring aktiedelningen inför ÅAB-stämman

”Inte finns det andra än ålänningar som grälar så”

Centralkriminalpolisens utredning om Ålands ömsesidiga försäkringsbolags och Alandiabolagens uppdelning av sina aktier i Ålandsbanken inför stämman i fjol är nu klar och har lämnats över till landskapsåklagarämbetet.

– Inte finns det andra än ålänningar som grälar så här, säger kriminalkommissarie Teijo Ristola.

Han lättar inte på förlåten särskilt mycket kring utredningen – säger bara att eftersom utredningen skickats till åklagaren på Åland så har polisen inte längre något med saken att göra.

–Det handlar om en ganska lindrig sak som är ganska gammal vid det här laget. Det blev lite bråttom för oss på slutet eftersom saken snart preskriberas. Preskriptionstiden är två år och går alltså ut någon gång i mars nästa år.

”Båda parter”

Före det måste åklagaren alltså ta ställning till utredningen och avgöra om ärendet går till rättslig prövning eller om fallet läggs ner.

– Rent allmänt kan jag säga att båda parter har hörts och att lagstiftningen är räddig. Det här handlar inte om några stora brottslingar, utan det är ett juridiskt gräl där det finns specialister som säger olika saker.

Vilka är de ”båda parter” som har hörts? De som ska utredas och de som anmälde?

–Du känner säkert till vilka parter det rör sig om. Man kan inte heller säga att det var någon som anmälde det här fallet till oss, utan det gick vissa rykten som polisen sedan själv gjorde en anmälan om. När vi försökte få in en anmälan från något annat håll så gick det inte.

”Vi är inte så ivriga med så-

Båda sidor? CKP har hört ”båda sidor” i utredningen som rör Ömsens och Alandiabolagens uppdelning av ÅAB-aktierna inför stämman våren 2007. Med det avses uppenbarligen ”den åländska fronten” med Ömsens vd Göran Lindholm i spetsen (till vänster) och ”Wiklöf-stären” med Nils Lampi (till höger). Bilden togs när de två hade en del att diskutera före stämman. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

dana här utredningar”, tillägger han.

–Vi gör förstås det vi måste, men vi har ju annat arbete att göra också. Man kan tycka att sådana här gräl kunde göras upp på något annat sätt.

Är det här ett unikt fall hos CKP?

–Inte finns det andra än ålänningar som grälar så här. Det var samma parter i det här som i utredningen om misstänkt insiderbrott, och jag hoppas att jag inte behöver vara med om det här en tredje gång.

Utredningen skickades till åklagarämbetet i början av november. Ledande landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** ska göra åtalsprövningen men är för tillfället bortrest i tjänsten. Han är tillbaka på Åland på fredag.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Bakgrund/CKP-utredningen

■ **Mars 2007.** Wiklöf Holding och Konstsamfundet köpte en stor post aktier i Ålandsbanken för 23 miljoner euro. Aktierna delades upp på fyra nybildade bolag. Orsaken var att maximera röstinflytandet på den kommande bankstämman eftersom Ålandsbanken sedan gammalt har rösträttsbegränsning i sin bolagsordning för att värna småägarnas intressen.

■ Ålandsbankens styrelse föreslog inför stämman att rösträttsbegränsningen skulle slopas. Begränsningen innebär att två av bankens storägare, Ålands ömsesidiga försäkringsbolag och Alandiabolagen, kan utnyttja bara en mindre del av sitt innehav som röster på stämman.

■ Några dagar före stämman delade Ömsen och Alandiabolagen upp sitt innehav i olika dotterbolag för att maximera sitt röstinflytande på stämman. Dagen efter stämman återgick aktierna till de forna ägarerna.

■ Det är den uppdelningen, eller rättare sagt utlåningen, av aktier som har utretts av Centralkriminalpolisen och som nu ska prövas av landskapsåklagaren.

■ **Mars 08:** Vid Ålandsbankens bolagsstämma aviserade styrelseordförande **Göran Lindholm**, vd för Ömsen, om en extra bolagsstämma inför stämman 2009. Orsak: Att avlägsna rösträttsbegränsningen – ett förslag som röstades ner vid stämman i fjol. Kampen om Ålandsbanken fortsätter. (ao)

Fängelsedom för skattebedrägeri

Kvinnan hade låtit bli att ta upp dividendinkomster och realisationsvinster på sammanlagt nästan 600.000 kronor, cirka 64.000 euro, under flera år i Sverige.

I går dömdes hon till fängelse – villkorligt – i fyra månader för skattebedrägeri.

Målsägande i ärendet, som åklagaren hade rubricerat som grovt skattebedrägeri, var ”kungariket Sverige”, det vill säga staten.

Kvinnan, född 1940, bodde i Sverige från 1999 till slutet av 2003. I sina skattedeklarationer i Sverige har hon inte tagit upp de dividendinkomster och reavinster hon haft från aktieinnehav och -försäljning i Finland. Totalt har hon undanhållit inkomster på nästan 600.000 kronor, drygt 60.000 euro, från skattemyndigheterna.

Själv uppgav kvinnan att hon

hade trott att hon hade uppfyllt sin skatteskyldighet genom att deklarerat och betala skatt i Finland – arvsskatt för aktierna och källskatt för erhållna dividender. Hon ansåg att brotten var preskriberade och att hon, om tingsrätten trots det skulle anse att hon begått något brottsligt, skulle slippa dom.

De skriftliga bevisen visade att kvinnan inte hade deklarerat kapitalinkomst och förmögenhet i Finland under de här åren.

I sin dom har tingsrätten tagit fasta på Europarådets människorättskonvention som stadgar att den som åtalas inte får dömas till strängare straff än enligt den lag och den rättspraxis som i det här fallet för tillfället gällde i Sverige. Skillnaden är, konstaterar domstolen, att det enligt svensk rättspraxis är skattebrott av normalgraden att undanhålla ett belopp av den aktuella storleken medan det i Finland

Måste veta. Alla är skyldiga att känna till lagstiftningen – även skattelagstiftningen i Sverige om man bor där. Det har en kvinna fått erfara som underlåt att uppgive dividendinkomster och reavinster i Finland för de svenska skattemyndigheterna. Foto: JONAS EDSVIK

skulle bestraffas som grovt skattebedrägeri.

Inte preskriberade

Brotten var inte preskriberade – rätten ansåg att de hade begåtts som en helhet. Rätten konstaterade också att kvinnan varit skyldig att känna till skattelagstiftningen i Sverige och att hon inte kunde få strafflindring för att ha hjälpt till vid utredningen av brotten. Hon hade inte självmynt tagit kontakt med skattemyndigheterna, påpekas i domen.

Vad gäller straffet så är den finska lagen ändå mildare än

den svenska, och därför har rätten tagit ställning till om kvinnan också ska betala böter i tillägg.

Men eftersom kvinnan har betalat sammanlagt nästan 200.000 kronor i räntor och skattetillägg till de svenska skattemyndigheterna så ansågs hon ha gjort rätt för sig och slipper böter.

Påföljden blev fyra månader villkorligt fängelse med en provotid till februari 2010. Rätten bedömde risken för återfall som liten.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

BARBARA, BARBRO

Vi firar

1-15 år

Lova Karlsson på Solstigen i Finström Grelsby fyller 5 år i dag den 4 december. Lova gratuleras av mamma, pappa och Alvin.

Hanna Portman i Godby fyller 9 år i dag den 4 december. Hon gratuleras av mamma, pappa och Mikaela.

Musikcafé samlade drygt 400 euro

■ Måndagens musikcafé lockade ett 60-tal besökare till Röda korsgården.

Musikcaféet ordnades i samband med Världsaidsdagen och alla intäkter gick oavkortat till kvinnogruppen

Kanyala Little Stars som verkar på den kenyanska ön Ru-singa i Viktoriasjön, en region som är hårt drabbad av hiv och aids. Musikcaféet lyckades samla ihop 431,15 euro till kvinnogruppen. (ml)

Ålänningar invalda i riksstyrelser

■ **Bo-Erik Sandell** från Finström blir ordinarie medlem i Finlands svenska lantbrukssällskapet, SLF, förbundsstyrelse. Han valdes in när förbundet hade årsmöte i Geta den 21 november. **Bengt Sohlberg**, från Sjundeå, återvaldes som ordförande för år 2009.

På mötet valdes även ny styrelse för Finlands svenska 4H och **Tina Lind** från Saltvik representerar Åland.

På mötet godkändes även verksamhetsplanerna för år 2009. Bland annat lyfts firandet av 4H 80-års jubileum fram under år 2009. (ab)

Vilka är flickkorna på hal is?

Isprinsessor i rad på på rad visar dagens bild i vår serie Vem är vem.

Så frågan är: Vilka är de? När och var är bilden är tagen?

Etnolog **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum tar emot alla upplysningar om bilden.

Hon nås på telefon 25428 eller 0405565984 eller med e-post: chatarina.lonnroth-sundman@regeringen.ax

Nya uppgifter har nu kommit till angående förra bilden på tre mödrar som erhöLL mordskapsmedalj.

– Lite överdrivet blev det tydligen med antalet barn för **Olga Erikssons** del, meddelare Chatarina Lönnroth-Sundman. Hon födde 14 barn, 12 pojkar och 2 flickor. En av pojkarna dog som spädd, men de övriga nådde vuxen ålder. (ka-f)

Vem är vem?

Isprinsessor. Vilka är flickorna? Från vänster till höger? Foto: ÅLANDS MUSEUM/FOLKE ROSTÉN

Fridsstjärnan skriver om missionärspår

Missionskyrkan i Finlands jultidning Fridsstjärnan har utkommit för år 2008.

Tidningen utkommer i år för 91: a årgången och innehåller artiklar om vad som sker i de olika församlingarna inom Missionskyrkan i Svenskfinland.

Emina berättar om sin flykt undan krigets faser i Bosnien, och hur det kom sig att hon tillsammans med ett tiotal

landsmän flydde till ett kargt, glesbebyggt land långt borta i Norden. Hon trivs i Närpes, sin nya hemstad, men berättar också om längtan till sin släkt och kultur.

En artikel med åländsk anknytning handlar om **Ann-Louise** och **Sven Olof Skagersten**, som arbetat några år i missionsförsamlingen på Åland, men på senare år varit missionärer i Ecuador. Artikeln är skriven

av sommarälänningen **Olof Göthelid**, före detta pastor i missionsförsamlingen på Åland, sedermera missionsledare för Missionsförbundet i Finland.

Man kan också läsa om läkaren **Elisabeth Nylund** som var med om en svår bilolycka år 2007. Den kunde ha slutat med döden, men är i dag helt återställd på ett mirakulöst sätt.

Tidningen Fridsstjärnan kan köpas vid kontakt med Missionskyrkan på Åland, hälsar **Sam Österlund**. (ka-f)

UNDANBEDES

All uppvaktning
undanbedes
Allan Schåman

FÖRLOVADE

Kenneth Pelander

Maria Zeniou

29.11.2008
Malmö

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

"Välsigna och bevara vårt land!"

To 4.12 kl 11-13 Ösellunch i Margaretagården, pris 7€. **Kl 19 Klintens, Strands och kyrkosy-föreningens julauktion** i S:t Mårtens.

Lö 6.12 kl 11 Självtändighetsdagens gudstjänst i S:t Görans, Karlsson, Laine, Ewert Gustafsson, sång. **Kl 13 Itse-näisyyspäivän jumalanpalvelus**, S:t Görans, Turakka, Mats Backman **Kl 16.30 Konsert**, Lydia Eriksson, cello, och Sini Kukka Hoikkala, piano

Sö 7.12 kl 11 Gospel-mässa i S:t Görans, Jan Edström predikar, Karlsson, Good News, Johanna Grüssner, dir. **Kl 18 Förbön och sång** i S:t Mårtens, Karlström, Laine. Serv. **Kl 18 Konsert** i S:t Görans, Alandia Strings, Marita Sandberg, dir.

On 10.12 kl 8.30 Morgon-mässa i S:t Görans, Turakka, Laine. **Kl 13 Pensionärsträffarnas julfest** i Pingstkyrkan.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

TACK

Vårt varmaste tack till alla som deltagit i vår sorg. Och som med blommor och inbetalningar hedrat minnet av vår käre

John Lemberg

Marita med familj

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Lördag 6.12

Kl. 12.00 Missionsbasar i S:t Olofsgården.

Söndag 7.12

Kl. 18.00 Luciagudstjänst i S:t Olofsgården, Sirkka-Liisa Enqvist, Henrik Östman, Gunvei Andersson, Maria Häggblom och Barngrupperna. Efter gudstjänsten **Julfest för barngrupperna** i Olofsgården.

Kom ihåg

■ **Eckerö pensionärsförening:**

Anmälningar till julbordet i Ålands hotell- och restaurangskola torsdag 11.12 kl 17.00 emottages av Tage tfn 38484 eller Christina 38559 före 8.12. Buss avgår från Torp kl 15.30. Julklapp medtages.

■ **Eckerö marthaförening:** Möte med julgröt tisdag 9.12 kl 13.00 i Ekergården. Tallrik och sked med.

■ **FOA-Å:** JHL-medlemmar; ni kommer väl ihåg höstmötet tisdag 9.12 på Norrag.26/1. Information om medlemsförsäkringen.

■ **Fotoklubben Obscura:** Julfesten inhiheras, istället medlemmöte tisdag 9.12 kl 19 på klubblokalen. Glögg och pepparkakor. Välkomna. Ta gärna med bilder till det åländska bildspelet på en cd-skiva. Besök "Årets fotograf" Patrik Anderssons fotoutställning i biblioteket t.o.m den 12 dec. GOD JUL!

■ **Fri Från Narkotika:** Kansliet, Skillnadsgatan 21, öppet för allmänheten torsdagar kl 19-20. Välkommen in!

■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 4.12 kl 17.30 på Hotel- och restaurangskolan. Program; årsmötet.

■ **Kvinnfolk:** Välkomna på Öppet hus för spelmän fredag 5.12 kl 19 i Önningsbymuseet. Spel och fika som vanligt.

■ **Madeiravandrarna:** Möjlighet att vandra i grupp på Madeira 10.3-24.3.09. Intresserade ring 43885, eller maila sigbritt.finne@alkand.net

■ **Norra Ålands pensionärer:** Traditionell jultidag i Soltuna restaurang onsdag 17.12 kl 16.00. Sundqvist buss 1 avgår från bussplan kl 14.45. Buss 2 startar från Haraldsby bykärna kl 15.15.

Färdplan får du när du anmäler dig till Sundqvists buss, tel 22570, senast måndag 15.12 (OBS! dagen) kl 16.00. Julklapp medtages. Lucia med tårnor med kommer på besök. Kalle, Uffe och Christer spelar julmusik, Sture leder allsången.

■ **Rädda Barnen på Åland:** Kom ihåg vår alternativa julgåva! När du ger ett bidrag på tio euro eller mer får du ett fint kort att ge din vän och intäkterna från julgåvan går till Rädda Barnens internationella kampanj Rewrite the Future, utbildning till alla barn. Julgåvan kan du köpa på Rädda Barnens kansli på Norragatan 13 alla vardagar kl 9-15 och på julmarknaden på torget den 6 december.

■ **Visans Vänner:** Styrelsemöte lördag 6.12 kl 18.00 hos Jörgen & Siv.

■ **Visans Vänner:** Julfest

för medlemmarna lördag 6.12 kl 19.00 hemma hos Jörgen & Siv (se medlemsbrevet). Föreningen bjuder på förtäring. Julklappsutbyte (värde ca. 5€).

■ **Vårt Hjärta/Titit:** Föräldrabarngruppen välkomnar till julfest måndag 8.12 kl 11-13 i S:t Mårtensgården. Nästa träff är den 19.1 2009.

■ **AAB Pensionärer:** Träff på Bagarstugan torsdag 4.12. kl 13.00.

■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** Självtändighetsdagen, lördag 6.12 kl 11.00 Gudstjänst i St. Görans kyrka, kl 13.00 uppvaktning vid veteranernas minnessten.

■ **Ålands synskadade:** Julfest på Ankaret, Johannebovägen 7, söndag 14.12 kl 17.00. Julbord, Lucia och lotteri. Pris 20 euro. Anmälningstiden är förlängd till måndag 8.12 kl 12.00. Anmälan till Handicampen, telefon 527360. Hjärtligt välkomna!

OBS! Det händer**TORSDAG 4.12****AUKTION**

■ ■ ■ **Godby församlingssal kl 19.00.** Missionsauktion.

BINGO

■ ■ ■ **PAF Casino kl 19.00.** IFK bingo.

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Madagascar 2. T. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.
 ■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** 007, Quantum of solace. F-13. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.

FÖREDRAG

■ ■ ■ **Hotell Pommern kl 19.00.** Dokumentärfilmaren Håkan Pieniowski berättar om sitt filmskapande och att arbeta med små dvd-kameror.

JULBASAR

■ ■ ■ **S:t Mårtensgården kl 19.00.** Handarbeten, bakverk och lotteri. Mäklare Jan-Erik Karlström.

MUSIK

■ ■ ■ **Ålands hotell- och restaurangskola kl 21.00.** Jazzmusikern och skådespelaren Anders Linder med cabarén Full fart mot jorden...!

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Richard "Räven" Holmgren.

TV

■ ■ ■ **Åland 24 kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30.** Tomtemaskinen, du kan följa Pettson & Findus i deras förberedelser inför julen.

VISCAFÉ

■ ■ ■ **Café Vreten, Folkhälsans allaktivitetshus, kl 19.00.** På estraden Lasse Fredrikson och Durakarna.

ÖSELLUNCH

■ ■ ■ **Mariehamn Margaretagården 11.00-13.00.** Traditionell potatislåda och fläsk för 7 euro och lotteri.

FREDAG 5.12**BIO**

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Madagascar 2. T. Filmen får två stjärnor av Nyans recensent.
 ■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** Maria Larssons eviga ögonblick. F-11/9. Filmen recenserar i fredagens Nya Åland.

DANS

■ ■ ■ **Godby hotell kl 21.00.** Conny Henrix.
 ■ ■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Moonlight.

INFORMATION

■ ■ ■ **Lagtingets auditorium kl**

13.00. "Är beskattningen av din svenska pension rättvis?" Skattedirektör Raija Aller svarar på frågor och ger svar om svenska eller andra utlandspensioner.

JULMARKNAD

■ ■ ■ **Torggatan kl 9.00-15.00.** Traditionell julmarknad. Julpynt, stöpta ljus, åländskt hantverk, bakverk, julmat och julgodis.
 ■ ■ ■ **Ålandsvägen 36 kl 14.00-18.00.** Borgboda julmarknad i stan. Nyheter varje vecka.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tötte.
 ■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Richard "Räven" Holmgren.
 ■ ■ ■ **Idigo kl 23.00.** Dj Janne Karlsson.

SYFÖRENINGAUKTION

■ ■ ■ **Eckerö skola kl 19.00.** Traditionell syföreningauktion. Lotteri och servering.

TEATER

■ ■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek kl 19.00.** "Aldrig i livet". Fars av Dave Freeman, regi Synnöve Westerberg.

TV

■ ■ ■ **Åland 24 kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30.** Tomtemaskinen, du kan följa Pettson & Findus i deras förberedelser inför julen.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

*Mycket rönnbär
ger kall snörök
vinter...*

**VINTER-
DÄCK
FRÅN I.I.I**

SENAST 1.12

Ålands
landskapsregering

**ÖNNINGEBY HEM-
BYGDSFÖRENING
ÖNNINGEBYMUSEETS
VÄNNER**

Självständighetsdagen den 6 december firas på Önningsbymuseet med en konsert som inleds kl 16.00. Det är en sångensemble under ledning av Catherine Frisk Grön-

berg som framför sånger ur den finländska och åländska musikkat-
ten. Även några adventsbetonade melodier kommer att ingå. Det är fri entré till självständighetskonserten. Kaffeservering och dragning i Önningsbymuseets vänners stora lotteri blir det också. Konserten är öppen för allmänheten.

IFK Mariehamns julkalender 2008

Lucka 1: 2987, 2750, 853, 1746, 2231, presentkort 201
 Lucka 2: 52, 727, 736, 236, 1120, tårta 196
 Lucka 3: 1146, 516, 973, 1495, 1570, julsinka 1543
 Lucka 4: 974, 2128, 1998, 2526, 646, radio 2743
 Lucka 5: 1345, 1737, 98, 1109, 964, klockradio 848
 Lucka 6: 981, 2685, 1141, 455, 1419, radio-cd 2478
 Lucka 7: 722, 1340, 2625, 1140, 909, resa 906
 Lucka 8: 1349, 1529, 2658, 971, 1332, presentkort 2598

Är beskattningen av din svenska pension rättvis?

Skattedirektör Raija Aller
svarar på frågor och ger svar om svenska eller andra utlandspensioner.

Passa på och informera dig.

Fredag 5.12. kl. 13.00
i lagtingets auditorium

Alla välkomna!

ABF-Åland och
Ålands socialdemokrater

GMO-lista till riket

■ Namnuppropet för att Åland ska förbli en GMO-fri zon har vidarebefordrats av landskapsreringen till

jord- och skogsbruksministeriet. Landskapet har inte behörighet gällande lagstiftning om genteknik.

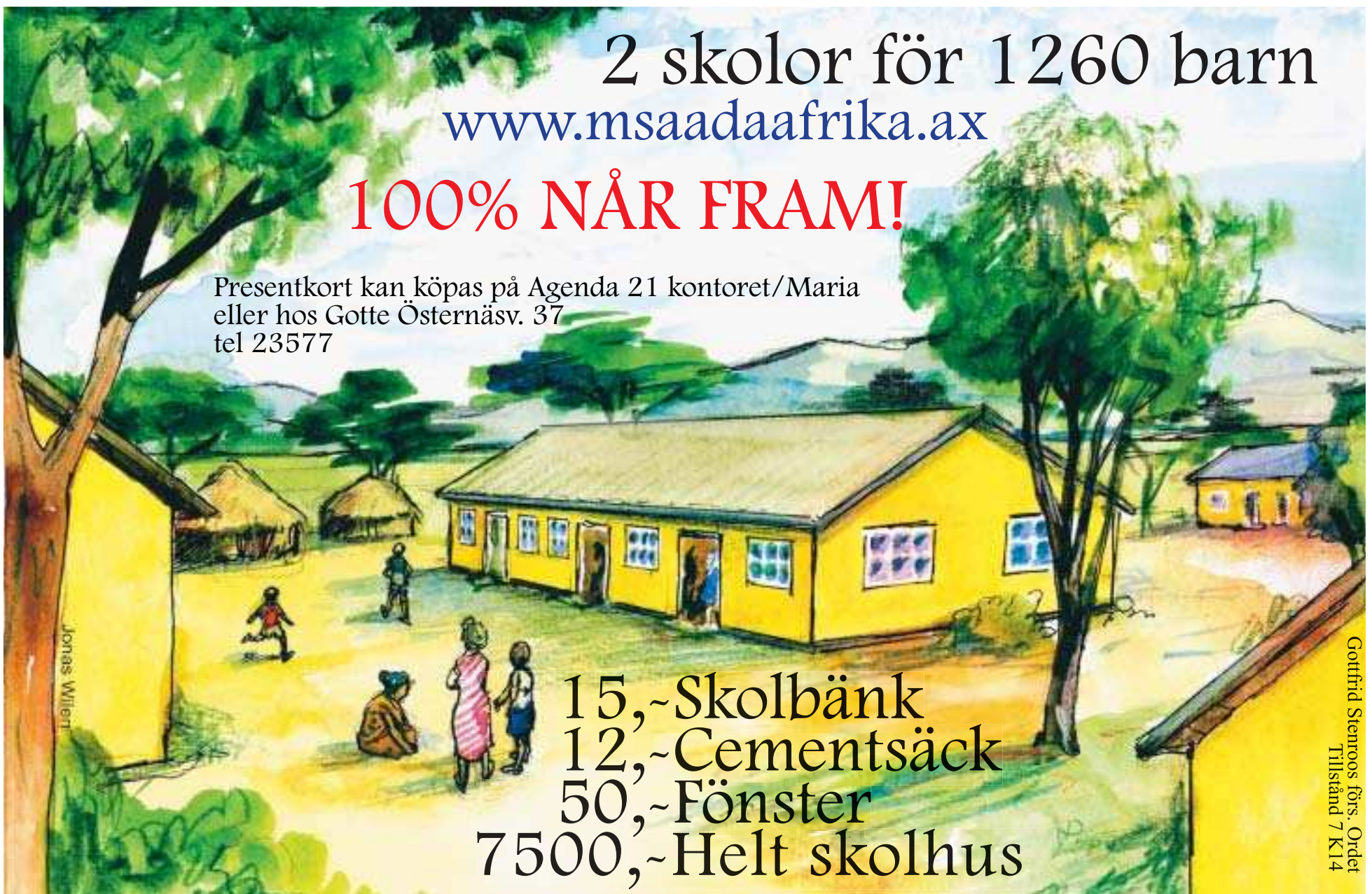
Tolv organisationer och 2.988 privatpersoner har skrivit under listan. (ak)

Ge Årets Julklapp till Barnen i Tanzania!

2 skolor för 1260 barn
www.msaadaafrika.ax

100% NÅR FRAM!

Presentkort kan köpas på Agenda 21 kontoret/Maria eller hos Gotte Östernäsv. 37
tel 23577

15,- Skolbänk
12,- Cementsäck
50,- Fönster
7500,- Helt skolhus

Betala till kontot: **203218-21939** Märk: Skola.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”En författare som är förföljd och hotad kan av en del människor betraktas som en ansvarslös och uppmärksamhetskrävande opportunist, som kostar poliser, vakter och skattepengar. MARIA SCHOTTENIUS, I DN

Kråkskär fick sin egen bok

En aptitretare för skärgårdsintresserade

”En anrättning kryddad med kärlek och respekt för människors livsverk förr och den dag som är”. Så beskrivs ”Kråkskärsboken” som släpptes i går då en skärgårdsintresserad skara samlades i Godby bibliotek.

Lite skärgårdsstämning hade **Johan Mörn** och hans medhjälpare skapat genom att bjuda dem som samlats på svartbröd, hembakad limpa, äppelsaft och Ålands specialost som lagrats i flera månader i en sjöbod på Kråkskär. Mörn är en eldsjäl när det gäller istandsättandet av Kråkskärsstugan och tillvaratagandet av den kulturhistoria som finns kring det gamla fiskeläget i Saltviks norra skärgård.

Kråkskärsboken har också tillkommit för att stöda det arbetet. Dels för att ta till vara och sätta på pränt berättelser om livet på Kråkskär och omkringliggande holmar, dels för att stöda upprustningen av stugan.

–Blir det något överskott så går det till målfärg, säger Mörn.

En utmaning

Boken har författats av **Annette Bergbo** som under flera år gjort intervjuer och samlat bakgrundsmaterial för den.

–Det hela började med två reportage som jag gjorde om Kråkskär. Johan Mörn såg dem och frågade om jag ville göra en bok, vilket jag lovade.

Det var för fem år sedan och i går kunde boken presenteras.

–Det har varit en utmaning att få ihop en anrättning som håller ihop och inte skär sig och som samtidigt är läcker, säger Annette Bergbo när hon presenterar boken.

Aptitretare

Hon vill gärna se boken som en intresseväckare och aptitretare.

–Kråkskärstorpet, som Johan och hans medhjälpare lagt ned så mycken möda på att rusta upp, ser jag också som ett hus som öppnat fönster bakåt i tiden, säger hon också.

Annette Bergbo skriver i bokens inledning att den också har ambitionen att fungera som en manual för besökare, ”en vägvisare för hur det var där ute i fiskartorparnas hemvist.”

Född på Kråkskär

Bland dem som samlats till boksläppet i biblioteket fanns också

Bokpremiär. Några av de intresserade som samlats för att fira den färskaste Kråkskärsboken. Kring bordet från vänster: Gunnel Oskarsson, Lennart Westling, Yngve Österlund, Vivan Kulves, Håkan Kulves och Ingvald Oskarsson.

Elvi Söderlund som är född på Kråkskär 1929 och bodde där tills hon var 14 år då familjen bröt upp och flyttade in från skärgården till fasta Åland. Elvi är mycket glad över att hennes barndomshem nu rustats upp.

–Jag var ute där en gång sedan vi flyttat bort och då flög fåglarna in och ut genom fönstren. Det gjorde mig så bedrövad att jag inte ville dit igen. Men nu har jag varit där flera gånger och de har gjort det så fint. Brödet som hänger i taket har jag förresten bakat.

Och vad tycker du om boken?

–Det blir nog kvällsjobb med att läsa den. Jag kommer nog inte att sluta läsa innan jag kommit igenom den, säger Elvi glatt.

Layouten till boken, som tryckts på Mariehamns tryckeri, har gjorts av **Fredrika Sundberg**. Utöver ett urval gamla historiska bilder innehåller boken också många nytagna bilder av **Daniel Eriksson**. Upplagan är 500 exemplar och boken kan fås genom sällskapet eller i bokhandeln.

JAN KRONHOLM

jan.kronholm@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Född på Kråkskär. Elvi Söderlund, som här får sin bok av Johan Mörn, är född på Kråkskär. Till vänster Elvis man, Elmer.

Åländske fotografen Kenneth Bamberg

som nu studerar vidare vid Konstindustriella högskolan i Helsingfors, efter avslutade studier på svenska yrkeshögskolan i Österbotten, är aktuell med en ny utställning. I dag, torsdag, har Bamberg vernissage på Galleri Sinne i Helsingfors.

På galleriets hemsida beskriver Bamberg: ”I denna utställning försöker jag behandla sex, erotik och pornografi på ett ärligt sätt. Den ena sidan fokuserar jag på utnyttjandet och eländet som oftast relateras till sexindustrin, medan jag i den andra ändan utforskar och bekräftar den frigörande och livsbejakande potential i det som moralisterna med avsky vill kalla ’onaturlig’ sex”.

Galleri Sinne, vid Georgsgatan 23, upprätthålls av stiftelsen Pro Artibus som verkar under Svenska kulturfonden. □

Önningebymuseet ordnar en tecknings-

tävling för förskolebarn och skolbarn i Önningeby och Österkalmare. Tävligen är indelad i två klasser: förskolebarn upp till 7 år och skolbarn från 7 år och uppåt. Man kan välja mellan två teman: ”Här bor jag” och ”Mitt favoritdjur”.

Man kan använda blyerts eller vattenfärger, tusch godkänns inte. Konstverket skall ha storleken A4 eller A3 och verket skall på baksidan förses med namn och kontaktuppgifter.

Varje deltagare får lämna in högst två verk. Senast 31 januari 2009 skall de lämnas in till Jomala bibliotek i Vikingaåsens skola eller till Österkulla daghem i Kalmarnäs. Till Önningeby hör även Önningeby Näset (”Lemström”) och Apalnäs och till Österkalmare även Kalmarnäs östra halva, men i det här sammanhanget kan alla som bor på Kalmarnäs delta.

Tre i varje klass får ett hederspris och bland dem utlottas dessutom ett presentkort. Alla som deltar får ett reflexband och en bors och en linjal och alla tävlingsbidrag ställs ut på Önningebymuseet i vår.

Juryen består av **Keathy Ericsson-Jourdan**, **Gunn-Britt Törnberg** och **Gunnar Westerholm**.

Ytterligare information ger **Kjell Ekström** i Önningeby hembygdsförening på telefon 040-5533804. □

Artisten Magnus Carlsson från

Sverige är just nu ute på en julturné i kyrkor och konsertsalar och gör då med kort varsel även en sväng till Åland. Med sig på turnén har Carlsson fyra musiker och gruppen framträder i Ålands idrottscenter i Finström Godby på måndag kväll kl 19.30. Man utlovar såväl klassisk julmusik som moderna klassiker och eget låtmateriel. □

BARNENS SÖNDAG

7 december kl. 13.00
på Stadsbiblioteket
Jag gillar Stig
med Frilansteatern
från ca 4 år. Gratis inträde.
12 december
kl. 11.00, 13.00, 15.00
**Högläsning av
Alfons-sagor**
i paviljongen.
Välkomna!

Kråkskärsvänner. Författaren Annette Bergbo och Johan Mörn i sällskapet för Kråkskärsstugan hjälptes åt att berätta om boken och hur den kommit till.

Sångkören *Triolen* håller
Julkonsert
Söndagen den 7 december kl. 18.00
i Lumparlands kyrka
Tisdagen den 9 december kl. 19.30
på Valborg i Lemland
Under ledning av John-Adam Sjölund
Gästartister: Rainer och Jonas Fagerholm
ARKIPELAG
Programblad 7 €
Hjärtligt välkomna!

Strand hotar med misstroende

LAGTINGET. Jörgen Strand (fs) vill senast nästa höst se ett förslag på en åländsk kommunal-skattelagstiftning.

–Annars kommer jag att initiera en förtroendefråga mot ledamot Perämaa.

Gårdagens remissdebatt om en höjning av kommunernas landskapsandelar för socialvård slutade med syrliga kommentarer mellan Jörgen Strand och finansminister Mats Perämaa (lib).

Det var Anders Eriksson (Åf) som först kom in på frågan om en egen åländsk kommunalskattelag. Han uttalade sitt stöd för att landskapsregeringen ska ta fram ett lagförslag och efterlyste en tidtabell för arbetet.

–Kan man tänka sig att man har ett lagförslag om ett år som vi debatterar här i lagtinget?

Ska utredas

Mats Perämaa sade att landskapsregeringen har tre aktiva år framför sig och att arbetet ska få ta den tid som krävs för att lösa frågorna. Efter årsskiftet ska han tillsätta en arbetsgrupp med representanter från kommunförbundet.

–Sedan ska vi sätta igång med att driva det mot målet.

Jörgen Strand lät sig inte nöjas med svaret. Han säger att frågan redan är utredd, och vill att landskapsregeringen går vidare i lagstiftningsprocessen. Om ett år vill Strand att arbetet ska ha kommit längre än till utredningsfasen.

–Annars är åtminstone jag

Annan åsikt. Finansminister Mats Perämaa (lib) tycker det är synd att samarbetet mellan kommunförbundet och landskapsregeringen inleddes med att Jörgen Strand, som styrelseledamot i förbundet, hotar med misstroende. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Hårda bud. Jörgen Strand (fs) efterlyser ett förslag på en åländsk kommunalskattelagstiftning. Om ett år vill han se ett konkret resultat. "Blir det bara ett klassiskt liberalt utredningsarbete kommer jag att initiera en förtroendefråga mot landskapsregeringsledamot Perämaa". Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

beredd att diskutera förtroendefrågan mot landskapsregeringen.

Olika uppgifter

Förslaget för hur kommunerna ska kompenseras för minskade skatteintäkter har tagits fram i förhandlingar mellan kommunförbundet och landskapsregeringen. Och ledamoten Strand har ju, som styrelsemedlem i kommunförbundet, varit med i diskussionerna,

påpekade Mats Perämaa.

Strand svarade:

–Vi omfattade kompromisen under förutsättningen att den var ettårig och att landskapsregeringen sätter igång jobbet med egen kommunalskattelagstiftning.

Begränsningen på ett år stämmer inte, enligt Perämaa. Han menar att överenskomnelsen var att lösningen ska vara temporär.

–Tills dess att landskapsregeringen tillsammans med kommunförbundet har utarbetat ett nytt förslag till kommunalskattelagstiftning.

Märklig inledning

Mats Perämaa tycker vidare att det är märkligt att Jörgen Strand redan i det här skedet talar om ett ifrågasättande av förtroende för landskapsregeringen.

–När vi för vår del utför,

sätter igång och arbetar precis i enlighet med överenskomnelsen med kommunförbundet.

Han passade också på att tacka "för den goda vägkosten så här inledningsvis".

–Hot om misstroende utgör startpunkten för vårt arbete. Det känns verkligen bra att man får det stora stödet redan från början.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Upp till 20 stockar möjligt enligt EU Så skall rederierna sälja snus

Viking Line fortsätter sälja fem stockar snus per resa.

Eckerölinjen överväger att höja ransonen från nuvarande åtta stockar.

Och på Tallink Silja kan passagerare få köpa snus för upp till 430 euro.

Ett nytt EU-direktiv som trädde i kraft vid månadsskiftet ger rederier möjligheten att sälja mer av en del taxfree-varor och mindre av andra.

Vinransonen fördubblas från två till fyra liter. Men för resenärer till Sverige försvinner möjligheten att köpa stora mängder taxfree-öl. Införseln begränsas nu till 16 liter, lika mycket som man hittills fått köpa på vägen från Sverige till Åland.

Tobaksransonerna förändras inte – bortsett från snuset.

Inte som tobak

I EU-direktivet klassas snus inte som en tobaksprodukt. Det räknas i stället in i gruppen "övriga varor" – och för sådana har införselgränsen höjts från 175 till 430 euro.

Det betyder inte att rederierna måste höja sina snusransoner i motsvarande grad. Varje rederi kan själv bestämma hur mycket snus kunden får med sig från taxfreebutikerna.

–Vi säljer inte mer än fem stockar per passagerare. Det är en överenskommelse vi har med tullmyndigheterna, säger

Ransonen kan stiga. De tre rederierna väljer olika vägar när ett nytt EU-direktiv öppnar för ökad snusförsäljning ombord.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Kim Engblom, taxfreechef på Viking Line.

En stock innehåller tio burkar.

Eckerö kan höja

Eckerölinjen, som går över till svensk flagg vid årsskiftet, har hittills bara sålt snus på vägen från Eckerö till Grisslehamn. Då har ransonen varit åtta stockar per resenär.

Efter årsskiftet kan man också sälja snus på turen från Grisslehamn.

–Snusförsäljningen är en av orsakerna till att vi flaggar om, säger rederiets operativa chef **Tomas Karlsson**.

Han understryker att Eck-

erölinjen inte är intresserat av någon "snusrally", med passagerare som åker tur och retur bara för att köpa så många stockar som möjligt.

–Vi har haft en mycket bra och tydlig kommunikation med den svenska tullen en längre tid.

Hur mycket snus skall Eckerö-resenärer kunna köpa i framtiden?

–I princip kan vi sälja 20 stockar per person, men vi har inte tagit något beslut.

Rederiet lägger sig troligen på en lägre nivå, säger Tomas Karlsson.

Juristerna svarar

På Tallink Silja hänvisar personalen till kommunikationschefen **Janis Pavuls** i Stockholm för besked om hur mycket snus man får köpa i rederiets taxfreebutiker.

Han ber rederiets jurister titta på ärendet, och de konstaterar att gränsen går vid 430 euro.

Betyder det att Tallink Siljas resenärer kan köpa snus för hela den summan?

–Det är svaret som jag fått från juristerna. Det är de som har gjort den tolkningen, säger Janis Pavuls.

–Ansaret ligger på köparen.

I det ansvaret ingår att kunna bevisa att snuset är köpt för eget bruk om man blir stoppad i tullen.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Ålandsvän. EU-parlamentarikern Henrik Lax har många ålänningar på sin sida när han försöker övertyga andra parlamentsledamöter om att snuset bör tillåtas i EU.

Foto: HARRIET TUOMINEN

EU-seminarium för snus

Finländska EU-parlamentarikern Henrik Lax (sfp) tar strid för snuset.

Nästa vecka ordnar han ett snusseminarium i EU-parlamentet.

"Can snus stop smoking" – kan snus stoppa rökning – är temat när europeiska experter diskuterar snusets för- och nackdelar den 10 december.

För Henrik Lax är det klart att fördelarna överväger. Att två österbottniska män den här veckan dömdes till hårda fängelsestraff för snusmuggling ser han som en direkt följd av EUs "politiska översitteri".

–EU blandar sig inte bara i ett ärende som Finland själv borde få bestämma över utan äventyrar också EU-medborgarnas hälsa, säger Lax i ett pressmeddelande.

När flera experter och tidsskrifter kommit fram till att snus inte är lika farligt för hälsan som cigaretter är det dags att ändra lagen som förbjuder försäljning av snus i EU, tycker Lax.

–Omkring 700.000 EU-medborgare dör årligen i förtid på grund av tobaksrökning. Riskerna med snus är bevisligen mindre. En legalisering av snusförsäljning kunde leda till många sparade liv, anser Lax.

Seminariedeltagare är bland andra professor **Birgitta Stegmayr**, Umeå Universitetssjukhus, professor **Göran Boethius**, ordförande för Physicians Against Smoking, professor **John Britton**, ordförande för Royal College of Physicians' Committee on Tobacco, och **Luk Joossens** från förbundet för europeiska cancerorganisationer. (pd)

Större reparation på Rosella

■En större reparation av m/s Rosellas fenderlist pågår. **Tony Öhman**, teknisk direktör på Viking Line, menar att det inte beror på någon engångsskada utan att det är ett resultat av normalt slitage.

–När båten tar i när den kör in i hamnen blir det bucklor längs med sidan. Det är helt normalt, vi reparerar hela fenderlisten runt båten ungefär vart tredje år, säger han.

Reparationen startade i lördags kväll när Rosella stod stilla i Mariehamn och pågår även nästa helg. (cl)

Skadegörelse vid museum och skola

■Två fönster har krossats vid Övernäs skola mellan måndagen och tisdagen. På tisdagen krossades också ett fönster vid Ålands konstmuseum.

En cykel av märket Commencal har försvunnit från ett låst utrymme på Skönviksvägen i Mariehamn. Stölden inträffade någon gång mellan den 21 november och 1 december.

Natten till onsdagen stoppades en förare som inte hade giltigt körkort i staden.

Brändö Lax bygger ny pir

■Brändö Lax ab får 56.000 euro i bidrag för att anlägga en pålad pir på 30 meter. Pengarna kommer den europeiska fiskerifonden och landskapsregeringen. Den egna finansieringen är 84.000 euro. Målsättningen med piren är att landa den odlade fisken. Fiskassar kommer att fästas vid piren och fisken hävas till slakteriet. Det tidigare systemet med en transportram har varit tidskrävande och besvärligt vid dåligt väder, enligt landskapsregeringens beslut.

Brändö Lax hade även ansökt om pengar till en småbåtskaj men fick avslag. Motiveringen är att det inte står klart att investeringen skulle innebära en sådan nytta för fiskodlingsverksamheten att den skulle vara stödberättigad. (ak)

Inställda turer för Air Åland

■Air Ålands turer till Stockholm under mellandagarna 29 och 30 december är inställda. Landskapsregeringen beviljade bolaget tillstånd att frånga turlistan förutsatt att inga bokningar finns tisdagen den 16 december klockan 17 för de nämnda turerna. (ns)

Nyan rättar

■Rubrikerna på framsidan och insidan av gårdagens tidning angående kommittén som ska utreda Lappo skola är naturligtvis fel. Medlemmar i kommittén anklagas för att vara partiska, inte tvärtom. Formuleringen är ett misstag och vi ber om ursäkt för det.

Salme Sjöblom är bosatt i Asterholma, inte Lappo.

■I artikeln "Nytt marint liv i Lumparland" i måndagens Nya Åland hade vi missat att ange arkitekten och arkitektfirmans namn. De arkitektritningar och bilder som återfinns i artikeln har gjorts av arkitekt **Conny Sjölund** på arkitektbyrå SAT Sjölund Arkitektur och Teknik AB.

allt

MARKET

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

PLOMMONSPÄCKAD
GRISKARRÉ5,50
kgINRE STEK
AV NÖT13,90
kg

BYGGLAGRET STÄNGT 6.12

GÄLLER TORS DAG - MÅNDAG

Rökt skinka i bit

Korpela kg **11,50**

Kalvaladåb

HK kg **12,90**

Pastejtårta

Sohlbergs kg **7,20**

Danskt wienerbröd

Ålandsbagarn st **0,89**

Österrikare

500 g, Ålandsbagarn st **2,39**

Äppel

Åländska kg **1,99**

-FÖRMÅN

Gäller hela december

Hamburgare

110 g, Atria 5 st **2,00**

utan Plussa-kort 0,55/st

Kycklingfilébiffar

3 st, 500-520 g, Pirkka ask **3,99**

utan Plussa-kort 5,79/ask

Miniplommontomater

250 g, Pirkka, Spanien ask **1,49**

utan Plussa-kort 1,99/st

Potatis 2 kg

Pirkka, Finland påse **1,29**

utan Plussa-kort 1,59/påse

GODBY TEL 43 250

VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

KANONERBJUDANDE

DATA GROUP
IT-proffs i samverkan

HP 6735B

- AMD Athlon 64 X2 Dual-Core PCs QL-60
- 2 Gb Internminne
- 160 Gb Hårddisk
- 15,4" Skärm
- 3G / WIRELESS WAN
- DL DVD+-RW SuperMulti (Lightscribe burner)
- Dockningsbar, Bluetooth
- Windows Vista Home Basic

+ Mobilt Bredband
24,90/mån** priset gäller inom Åland. 2Gbyte nedladdning
upptill 3,6 Mbit/s. Efter det 128Kbit/s

590€

Välkommen till oss!

TeleButiken
Mariehamns Telefon AbStoragatan 6, tfn 27 448
www.telebutiken.axMKAB.com
Mariehamns Kontorsmaskiner ABSkarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00
Lördag 10.00-14.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

Amerikansk influens. På motorhuven ska den amerikanska motorsirenen åter sitta. Den styrs av en 6 volts vindrutetorkarmotor vilken fick sin ström från den ena halvan av startbatteriet, det vill säga 3 volt. Den i sin tur fördelar 6 volt via släpskor till motorsirenen och den inbyggda röda lampan i rätt takt.

Efterkrigsbil. Willys Pickup var mycket populär efter andra världskriget och producerades fram till 1965.

Förstörd. Hela inredningen var förstörd efter flera år i skogen i Eckerö. Foto: PRIVAT

Intakt. Blåljuset fungerar som det ska.

Intresset för Willys flammade upp på nytt

Brinnande nostalgi. Minst sagt. I drygt 50 år har de alla varit aktiva inom Jomala frivilliga brand- och räddningskår.

Nu träffas oldboys-gruppen på stationen två gånger i veckan. Men inte för att delta i uttryckningar utan för att renovera kårens gamla brandbil "Willysen" till dess ursprungliga skick.

Varje måndag och tisdag träffas de för att prata gamla minnen men också för att återuppleva dem.

Det är tisdag eftermiddag och **Göran Wilhelmsson, Stig Aller, Herman Jansson, Edgar Eriksson och Helge Eriksson** finns på plats i garaget vid Jomala FBK. **Jan-Erik Ståhlman** fattas men annars är de en fulltalig trupp, eller oldboys-grupp som de kallar sig själva.

De har värmeisolerat rustmästarens garage där den gamla brandbilen nu står för att även under vintern kunna fortsätta arbetet med renoveringen av "Willysen" som de kallar den. Fordonet de alla var med när det köptes in på

mitten av 1950-talet.

–Det var en jeep när den köptes in ny år 1954. Sedan byggde **Elmar Sundin** om flaket till ett skåp. Och just nu håller vi på och bygger ett nytt sånt skåp, vilket vi fram tills nyligen byggde utifrån våra egna minnesbilder. Nu har vi dock fått tag i ritningarna, och det roliga är att det som vi byggde innan ritningarna kom stämmer ändå in så när som på någon centimeter, säger Göran Wilhelmsson.

Spännande minnen

Han uppskattar att de under 1950- och 60-talet var ute på en tio till tolv uttryckningar om året med Willysen, men det är just en speciell händelse som etsat sig fast.

–Nu är det så mycket automatlarm och sånt där. Det var lite annorlunda på den tiden, då var alla uttryckningar riktiga uttryckningar. Jag minns speciellt att jag tyckte det var spännande när DC3:an störtade vid flygfältet, 1963 tror jag det var. Jag hängde ut genom fönstret för det var sån tjock

Entusiasterna. Oldboys-gruppen bestående av (från vänster) Stig Aller, Helge Eriksson, Edgar Eriksson, röd inte gul-beige som i nuvarande skick. (Fattas på bilden gör Jan-Erik Ståhlman)

Fakta/Brandbilen

- Willys Overland Pick-up 4x4 årsmodell 1954.
- Troligen 475-4WD Truck med motortyp F-134.
- Den har en ½ halvtoppsmotor på 2,2 l med en effekt om 72 hkr.
- Att den har ½ toppsmotor betyder att den är försedd med 4 avgasventiler monterade i sidan och 4 insugsventiler i topplocket.
- Bilen har 6 voltsystem.

Originalet. Så här är det tänkt att Willysen ska se ut när den är restaurerad och klar med undantag för kåpan på taket som inte kommer att finnas med. Foto: PRIVAT

dimma att man knappt såg något, säger Wilhelmsson.

Några år in på 1960-talet hade "Willysen" gjort sitt och ersattes av en ny och modernare brandbil.

I början av 1970-talet gjorde frivilligbrandkåren sig av med "Willysen". Först såldes den till byggfirman Soujanen &

Sjöblom och sedan vidare till Skräddar Gunnar i Ulfsby.

Drygt 35 år senare fick oldboys-gruppen ett tips om att hon stod skrotig och dan i Eckerö. De kontaktade ägaren och fick köpa tillbaka henne för cirka 3000 euro.

Sedan dess har ett idogt arbete pågått och fram tills nu har

mycket krut lagts på att få motorn i skick. Tillsammans med en bilentusiast i Sverige har de lyckats komma över i stort sett alla de delar de behövt.

–Det var en riktigt härlig känsla när vi startade i gång motorn för första gången. Vi var inte helt säkra på att det skulle gå men det gick, säger Wilhelmsson.

Drygt 1000 arbetstimmar

Därefter har inredningen fixats i ordning och bromsarna bytts ut, just innan de nu gav sig i kast med skåpet. Totalt har de lagt ner över 1000 arbetstimmar tillsammans sedan arbetet började för ett år sedan.

Och att entusiasmen finns där märks tydligt. Planen är att de ska vara helt klara till invigningen av Jomala FBK:s nya brandstation om ungefär ett år. Tanken är då att de ska köra först i invigningsparaden.

–Men vi jobbar på alldeles för snabbt. Egentligen behöver vi ju inte vara klara förrän den nya stationen invigs, men med den entusiasm och det tempot vi har dröjer inte länge innan vi är klara, säger Wilhelmsson.

Text & foto: **MARIA NYKVIST**
maria.nykvist@nyan.ax

son, Göran Wilhelmsson och Herman Jansson framför Willysen som när den är färdigrenoverad är typiskt

Willys. Bilen är en Willys Overland Pick-up 4x4 årsmodell 1954.

Bygger skåp. Det har snickrats och svetsats inne i garaget de senaste veckorna. Inne i skåpet ska det bland annat rymmas slangar med tillbehör, verktyg och en förstahjälplåda av trä. Dessutom ståndrör + nyckel samt verktyg som spett, spade och yxor. Nedfällbara träbriter och ett reservhjul ska rymmas samt en motorspruta av märket Olympia. På bilden (fr v) Göran Wilhelmsson, Stig Aller och Herman Jansson .

Kom ihåg-hjälp. Först så började de bygga bilen utifrån minnesbilder och foton. Men så fick de till slut tag på ritningarna som användes på 1950-talet. Nu pryder de en av väggarna inne i verkstaden.

Sea Wind åter vid kaj

Under natten till onsdagen bogserade Ålands sjö- räddningssällskap Tallink Siljas Sea Wind till Åbo. Vid lunchtid i går låg hon åter tryggt vid kaj.

–Allt har gått bra, bekräftar **Stephan Remmer** på Ålands sjöräddningssällskap.

Under natten bogserade sjöräddningens båt Algot Johansson tillsammans med två båtar från riket fraktfärjan Sea Wind till Åbo. Vid lunchtid anlände man till hamnen och Sea Wind kunde förtöjas vid kajen.

Sea Wind drabbades av brand i maskinrummet i tisdags då hon befann sig söder om Nyhamn på Ålands hav. Besättningen lyckades själva

släcka branden men skadorna i maskin blev så stora att fartyget inte kunde köra till hamn på egen hand. Elva långtradarhaufförer som fanns ombord evakuerades. De åkte till Åbo med Silja Europa och där fick de sedan vänta på Sea Winds ankomst för att få sina bilar åter.

Sea Wind tas nu ur trafik tills skadorna har undersökts och reparerats.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Arkipelag

Fredagsspecial
5 december

Grillad chateaubriand med grönpepparsky, baconstekta kantareller och honungsglaserade rotsaker, potatisgratäng
23€

Dans till Moonlight

Boka bord på 24 020
Varmt välkommen!

Tel 24020 www.hotellarkipelag.com

★★★ **KALMERS** ★★★

MASSOR AV FILM OCH MUSIK

DVD

€7/st
€18/3 st

CD

€6,55/st

Självständighetsöppet 10-16

SITTKOFF TEL 28 832
MÅN-FRE 9-17.30, TORS 9-20, LÖRD 10-14

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

BAKAD
POTATIS **6²⁰**
MED SALLAD
OCH LITEN LÄSK

Café
KANTARELLEN

Supererbjudandena gäller torsdag 4 – söndag 7 december

Supererbjudande!
UGNS GRISFILÉ
Kryddad, SNELLMAN

5⁹⁵
KG

ALADDIN &
PARADIS
KONFEKTÅSK
500 g, MARABOU
Ep 9,90/kg

4⁹⁵
ASK

BREGOTT
600 g, normal/extra salt
Ep 4,98/kg

2⁹⁹
ST

REISUMIES
235 g, FAZER
Ep 3,79/kg

0⁸⁹
PÅS

ÖVERRÖKT
SKINKA
ORAVAIS

14⁵⁰
KG

Supererbjudande!
LAXFILÉ
Benfri, NORGE

7⁹⁵
KG

Supererbjudande!
CHAMPINJONER
200 g, INHEMSKA

1⁴⁹
ASK Ep 7,45/kg

Supererbjudande!
ÄPPLEN LOBO/AROMA
ÅLAND

1⁹⁹
KG

RÄKSALLAD
200 g, BRA KÖK
Ep 17,50/kg

3⁵⁰
ASK

50% -förmån

PEPPARKAKS-
DEG
500 g, SUNNUNTAI
Utan plussakort 1,89/pkt

1⁶⁹
PKT

KARELSK STEK
800 g, PIRKKA
Utan plussakort 6,49/ask

4⁹⁹
ASK

SIKROM
100 g, djupfryst,
JOKISEN EVÄÄT
Utan plussakort 5,90/ask

4⁹⁹
ASK

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

ÖPPETHÅLLNINGSTIDER SJÄLVSTÄNDIGHETSDAGEN
Kantarellen lördag 6/12 kl. 10-18

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Luciasång med sjötema

När Verna Karlsson växte upp i Vasa lärde hon sig en annorlunda text till Sankta Lucia-sången - en text som skulle passa bra på sjöfararnas Åland, tycker hon. Så här går den:

*Månen i havets bad
Ren spegla kinden
Stilla är vågen
Gynnsam är vinden*

*Kom i min snabba båt
Kom låt oss följas åt
Kom Cara Mia
Sankta Lucia.*

Glada för besöket.

"Det var en intressant eftermiddag det här", tyckte Herbert Karlsson om den åländska uppvaktningen. Frun Verna hade också många roliga minnen.

Hemma hos en Pommernveteran

Vad talar man om när man träffar en man som seglat på Pommern?

Smuggling, till exempel.

Kapten Herbert Karlsson, 95, och hans fru Verna var på strålande humör när de uppvaktades i lördags.

Födelsedagen fick Herbert fira i lugn och ro med familjen.

Men i lördags avreste en liten delegation från Mariehamn för att hylla ålänningen som var matros på Pommern 1934.

Uffe Grüssner representerar Shanty Society Pommern, där Herbert är hedersmedlem.

Erik Brammer, fartygsintresserad ålänning och limnolog, har en personlig koppling till födelsedagsbarnet. Herbert var något av mentor när Eriks far Harry Eriksson gjorde sin första resa på Pommern.

Och den karriärresa som Herbert gjort är fantastisk, säger Erik. Herbert har upplevt segelfartygens, ångfartygens och de motordrivna fartygens epoker. En del av den berättelsen finns i boken om Pommerns jorden runt-resa 1933-34 som Herberts vän och skeppskamrat Sven-Erik Bjerking skrev.

Bor bra

Den här resan går till Tyresö centrum i Stockholm. Herbert och frun Verna, båda hemma från Vårdö, flyttade till Sverige i början av 50-talet. Nu bor de i seniorboendet på Björkbackens service-

hus. Och där är servicen så bra att japanska vårdelever gör studiebesök, berättar Verna.

Uffe inleder uppvaktningen med - vad annars - en shanty. "Blow the man down" heter den, och Uffe improviserar in både Herbert och Pommern i texten.

-Den shantyn var den första jag lärde mig av Ingemar Palmers farsa Konrad, minns han.

Och så framför han en hälsning från åbobon Alf Korhonen, 97 år, som var matros på Pommern han med.

-Om ni träffar Herbert så skall ni hälsa pojken från mig, sade Korhonen på en buffelmiddag häromåret.

-Jag avlöste honom på Pommern. Han var en riktig stygging som drog jungmännen vid öronen, minns Herbert.

Gästerna överränner en sjöhistorisk tidskrift och en flaska, och konstaterar att många ålänningar är stolta över Herbert.

-Tusen tack, det värmdes ju hjärtat, svarar Herbert.

Värmer gör också dryckerna som vårdarnas barnbarn Leila serverar. Gästerna förhör sig om det ena och det andra, men det visar sig att Herbert och Verna är lika in-

Ombord på Pommern. Den här bilden togs på resan från Mariehamn till Port Victoria hösten 1933. Herbert Karlsson till vänster tvättar kläder. I mitten Sven-Erik Bjerking, som senare skrev boken om Pommern som bilden är tagen från.

tresserade av livet i sina gamla hemtrakter.

Litet besviken

Herbert blev litet besviken när Pommerns 100-årsdag firades med festlunch utan att de kvarlevande besättningsmännen var inbjudna.

Det var beklagligt, konstaterar Uffe. Men han har med sig en inbjudan till shantyförenings buffellunch på Pommern på självstyrelsedagen den 9 juni.

-Nog skulle det vara jätteroligt om ni kom.

-Jag säger ingenting. Bena är för dåliga att gå med, säger Herbert.

-Men nog tycker vår doktor att vi är ovanligt pigga, konstaterar Verna.

Hon är gammal sjuksköterska. Nu hyllar hon den svenska sjukvården, och i synnerhet hur väl omhändertagen och undersökt hon blev efter två mindre strokes för ett tag sedan.

-När min svägerska frågade varför vi flyttade från Åland sade jag att en av orsakerna var Ålands sjukhus.

Vården på Åland är nog bättre nu, försöker Uffe och Erik.

Verna ser tveksam ut, men hon längtar till Åland ändå. Hon berättar om ett ekfrö som låg 15 år i en låda innan hon "slängde ut" det på den värsta tänkbara platsen på Vårdö Sandö.

-Nu är den väl fyra meter hög. Den måste jag få se igen. Erik påminner om att hon var en av de bästa eleverna i Ålands lyceum.

-Jo, en gång blev jag bjuden av en stör på bio. Men jag svarade att jag inte kan komma för vi har räkneprov i morgon. På den tiden stannade alla på sjuan.

-Jag gick tre år på sjuan, konstaterar Uffe.

-By the way, har ni kafe-terian kvar på berget, undrar Herbert.

De hyllade jubilarer. Erik Brammer och Ulf Grüssner stortrivdes i paret Karlssons sällskap.

Och dom minns hur ivrigt folk smugglade sprit och annat till Åland, både under förbudstiden och efteråt.

När spriten flödade som mest från fastlandet till Åland fanns det en bonde från Nagu som förlovade sig med en flicka på Sottunga för att tullen inte skulle fatta misstankar när han lade till där med sin stora och snabba smuggelbåt.

När tullarna kom farande till sjöss kastade man spritdunken överbord med en påse salt fastknuten. Saltet smälte efter en stund och då kom dunken upp till ytan. Men det gällde att vara snabb när man plockade upp dem, för folk var så oärliga att de stal varandras smuggelsprit.

När Verna var sköterska i Sverige efter krigsslutet såg hon till att packa uniformen högst upp i kappsäcken på hemvägen.

-Har syster varit i Sverige och hjälpt, frågade tullarna, och så kollade de aldrig

vad som låg under uniformen.

Herbert minns hjälpsamma tullarna som sade "om ni vill ta något i land så har vi lunch mellan tolv och ett". Men när en nitisk tullare en gång ville släppa honom över gränsen med några robuskar sade han bara:

-Om jag inte får dem med mig så slår frun ihjäl mig.

Han fick dem med sig.

-Det här skriver du inte, säger Verna, och så berättar hon om sköterskan som bad en läkare om alkohol för att rengöra injektionsnålar.

-Hur mycket behöver du, frågade läkaren, och sköterskan svarade:

-Vi blir åtta.

Jo, det blev nog en hel del fartygssnack också. Men det är en annan historia.

Johan Larsson
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

JONAS JACOBSSON EFTER ATT HA TILLDELATS BRAGDGULDET.

Klart med fotboll i Uppland

FOTBOLL. Nu är det klart med spel för de åländska ungdomslagen i Uppland. Fram till i torsdags var det fortfarande ovisst men nu har allt löst sig.

–Det betyder att ungdomsfotbollen kan fortsätta spela på samma sätt som tidigare, säger Per Höglund som är sportchef på Ålands fotbollförbund.

Det var länge oroligt på Ålands fotbollförbund om framtiden för ungdomslagen. I Uppland var de nämligen på väg att göra om divisionerna och lägga in distriktsmästerskapen i seriespelet vilket då givetvis hade diskvalificerat de åländska lagen.

–De har backat ett steg igen och distriktsmästerskapen blir i cupform precis som tidigare och den brukar vi inte vara med i. Det enda bakslaget är P15 som kvalificerat sig till pojkallsvenskan och där får de inte vara med just nu, säger Per Höglund.

Upplands fotbollförbund hade sitt möte i torsdags där de beslutade att distriktsmästerskapen inte ska ingå i seriespelet utan istället fortsätta i cupform. Det innebär därmed att alla åländska ungdomslag kan spela i Uppland 2009.

–Vi har haft det på känn en längre tid men inte velat säga det officiellt förrän representantskapsmötet, säger Höglund. Nu är det bara att anmäla lagen.

Bättre dialog

Nu hade det visserligen inte varit hela världen om de åländska ungdomslagen inte fått spela i Uppland. Per Höglund säger att de hade ett par andra alternativ inom förbundet men i slutändan är ändå det här det allra bästa.

–Det känns så just nu. Det är en fungerande lösning och

vi har bra kontakter med Uppland. Nu försöker vi få lagen i rätt typ av grupper så de får rätt motstånd.

I år var det 14 åländska ungdomslag som spelade i Uppland och till nästa år hoppas Höglund på några lag till. Men hur det blir på den fronten vet han ännu inte. Till nästa säsong ska i alla fall kontakterna med Upplands fotbollförbund bli ännu bättre.

–Vi försöker ha en öppen dialog med dem på ett annat sätt och hela tiden följa upp det här så det inte händer någon gång i framtiden, säger Höglund.

Bra för turistnäringen

För det är inte bara alla ungdomar som spelar fotboll som tjänar på det här upplägget. Höglund ser också andra fördelar som berör hela Åland.

–Det är bra för Åland det här, säger han. Vi får hit alla lag och det är bra för turistnäringen eftersom många som kommer hit tar med släkt och vänner.

Hur det blir för P15-laget är ännu inte klart. Men Höglund säger att de inom kort ska hitta en bra serie för dem och ett alternativ är bland annat att de får spela mot äldre motståndare.

–På något sätt ska de få spela, säger han.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Glad sportchef.

Efter många om och men har Upplands fotbollförbund nu bestämt att de åländska ungdomslagen får fortsätta spela i Uppland. Något som Ålands fotbollförbunds sportchef Per Höglund ser som väldigt positivt.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

” Det känns som ett erkännande för handikappidrotten och för det jag har gjort genom åren.

Läktarbygge fick grönt ljus

■ En 90 meter lång läktare längs östra sidan av fotbollsplanen på Wiklöf Holding Arena kan bli verklighet. Stadsplanenämnden godkände förslaget vilket ger IFK Mariehamn möjlighet att fortsätta planera läktarbygget i samråd med stadsarkitektkontoret. Fyra sittrader skulle rymma cirka 700 personer, med utbyggnader i de norra och södra kurvorna ytterligare 420 personer.

–Om alla tre delar byggs kan på fotbollsplanens östra sida rymmas totalt cirka 1.550 sittande personer. En sådan helhet kunde kompletteras med tälttak eller annan lätt takkonstruktion, står det att läsa i stadsplanenämndens protokoll.

Den totala läktarkapaciteten ökar i så fall så att hela WHA rymmer 3.190 sittplatser. (mt)

Vill ha curling vid Baltichallen

■ **CURLING.** Fritidsnämnden kvarstår vid sin åsikt att en eventuell curlinghall i första hand ska placeras intill Baltichallen i södra Mariehamn. Det kom fram vid nämndens senaste möte i tisdags där man också diskuterade alternativet att placera hallen vid Islandia.

–Vi var ute på plats och tittrade vid Islandia, men ska en hall byggas där måste det helt nybyggda förrådet flyttas liksom fjärrvärmeanläggningen och en vattenledning. Det blir en hel del sprängning, säger ordförande Pia Aarnio.

Nämnden anser att hela området vid Baltichallen utgör en bättre plats med större utrymmen.

–I diskussionerna sa vi också att man måste beakta att det är Idrottsparkens sista frimärksbit som skulle gå åt och om vi verkligen ska göra oss av med den nu, säger Aarnio och tillägger:

–Initiativtagarna själva (Ålands curling ab) har själv föreslagit Baltichallen i ett skede, och det sunda förnuftet säger att det är bäst. (mt)

Sportens kom ihåg

■ **IFK-ishockey:** Extra Årsmöte hålls på torsdag 18.30 i Cafe Nedsläppet. Alla välkomna

■ **IFK Mariehamn-fotboll:** Sektionen håller årsmöte på WHA tisdag 9 december 20.00 (gäller även Östernäs samt Kasbergskamraterna). OBS Datum och tid är ändrat.

■ **Motionsserien-ishockey:** Matcher vecka 49. Ikväll 20.30 Sviby-Alandia; 21.30 IFK veteraner-Blåljusen. Fredag 19.00 Thunderbirds- IFK Veteraner.

■ **Månadstävling-simning:** På lördagen är det månadstävling i simning med utmanaren i Mariebad. Insim 10.00 tävling 11.00. Alla simmare och funktionärer är hjärtligt välkomna hälsar ÅID, simutkottet.

■ **ÅID-friidrott:** Luciakampen, mångkamp, i Eckeröhallen på söndag. Tävligen startar 13.30. Grenar P/F 9 trekamp (40 m, längd, bollkastning), P/F11 trekamp (60 m, längd kula.) P13 fyrkamp (60m,höjd, kula,600 m), F13 fyrkamp (60 m, längd, kula, 600 m), P/F15 femkamp (60 m, längd, kula, höjd, 800 m). 2009 års åldersklassindelning. Klasser H/D 17, 19, 22 år. Grenar: 60 m, 100 m, längd, höjd, kula. Anmälningar senast 13.00 på platsen.

I dag presenteras nyförvärvet

FOTBOLL. Klockan 15.00 i dag presenterar IFK Mariehamn sitt senaste nyförvärv. Hemlighetsmakeriet har som vanligt varit stort men enligt FC KooTeePees hemsida kan det vara den offensiva mittfältaren Tamas Gruborovics. –Inga kommentarer, säger IFK:s klubbdirektör Peter Mattsson.

Tamas Gruborovics valde att inte förlänga sitt kontrakt med FC KooTeePee till nästa säsong och är således kontraktslös.

Nyan har varit i kontakt med ledningen för Koo-

TeePee men ingen där vet var Gruborovics kommer att spela nästa säsong.

Gruborovics studerar i Jyväskylä och har dessutom testat för nykomlingarna JJK men har enligt finska fotbollsforum i veckan tackat nej till ett kontraktförslag. På en fråga på KooTeePees hemsida om Gruborovics framtid i klubben står det att han skrivit på för ”öliga-laget” men inte exakt vilken klubb.

I år spelade Gruborovics 24 matcher för KooTeePee och gjorde två mål. Sammanlagt har det blivit 68 framträdanden i Tipsligan varav de

flesta för KuPS. Totalt har han gjort åtta mål.

Nya Åland försökte nå Gruborovics under gårdagen utan att lyckas men fick istället tag på KooTeePees sportchef Jukka Vilkki.

–Jag har hört rykten om att han är på väg till Mariehamn, säger han.

Det återstår alltså att se om det är Gruborovics som presenteras senare i dag eller om det är någon helt annan spelare. Följ dramatiken på nyan.ax efter klockan 15.00.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Gratis inträde under öspelen 2009

■ **ÖSPELEN.** Öspelslotten Fun 'n'n Games är här och det betyder gratis inträde under öspelen nästa år. Det är Paf som tillsammans med Nat-West Island Games XIII tagit fram skraplotten och intäkter-

na delas mellan den åländska truppen och arrangören.

Tack vare lotteriförsäljningen har alla arenor under öspelen 2009 gratis entré.

–Vi hoppas att den stora huvudvinsten på 5.000 euro

ska locka till många köp, säger öspelens vd Terese Flöjt.

Lotten säljs hos Casino Paf på Torggatan, tidningen Ålands reception samt runt om på Åland av truppen. Den kostar två euro. (jl)

Rekordskytt. Elin Liewendahl sköt nytt åländskt rekord i helgen.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Åländskt rekord av Liewendahl

■ **SKYTTE.** Ålands sportskytteförenings Elin Liewendahl raderade Kristina Nordlunds gamla åländska rekord i gevär när hon sköt 389 poäng i Arvi Tiinus minnestävling i Toijala. Liewendahl vann därmed klass D16.

För Tom Mattsson blev det en fjärde plats i A20-klassen med 568 poäng medan Fredric Olofsson kom femma på 567 poäng och Andreas Virtanen sexa på 564 poäng. Kristina Nordlund var enda deltagare i

D-klassen och sköt 378 poäng.

I klass MS14 blev det seger för Mathias Nordberg med 277 poäng och i MS12 kom Maria Liewendahl tvåa på 179 poäng, Elin Abrahamsson trea på 175 poäng och Max Mattsson sexa på 163 poäng. Bortadebuteerade var det för både både Linnea Abrahamsson i tioårsklassen, där hon slutade på en femte plats med 172 poäng, och för Daniel Liewendahl som blev tvåa i S8 på 177 poäng. (mt)

Ålands största köp- och säljmarknad!

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

= bilder finns på torget.ax

► Barnartiklar

• Säljes

Juniorsäng Vit juniorsäng som går att dra ut. Mått full stor 80x200. Med eller utan madrass. 30€ Tel0400628857

Babyvakt Padwiko 883. Köpt 2004. 20€ Tel04573613639

Julklapp Grå plast skridskor Nike, storlek kan varieras 32-36, mycket fina i låda. 25€ Tel04573135373

Saccosäck för barn, röd/vit elefant. Julklappstips!. 12€ Tel0400696761

Barnkläder pojkläder stl 74-86, 86-98, 104-110, 110-116 15E/kasse. Ytterkläder pojkl/flick stl 98-110 5 E/st. Skor o stövlar stl 21-27 5E/st. 15€ Tel04573431974

Barnsäng. Stadig spjäsäng, massiva gavlar, höj- & sänkbar botten, säljes omonterad. 60€ Tel04573441183

Stort baby lek-täcke Stort, vaderat babytäcke för lek på golvet, 160 x 160 cm, i fint skick!. 5€ Tel0405265084

Fint skötbord Skötbord i massiv björk med två underhyllor och madrass. Mått cirka 50x65x90. 45€ Tel0405560937, 0405240981

Flickkläder Fina hela och rena, i stl. 62-80. 30/kasse Tel34426

► Bilar

Vindrutor billackering bildelar bilreparationer beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

Fina BMW-fälgar 15” alufälgar med bra vinterdäck, passar E39 och många andra modeller.Pris kan disk. 300€ Tel0405500166, 38730, hindrix75@hotmail.com

V-däck BMW3serien Dubbade Hakkapeliitta 195/65 R15 91T M+S 5håls BMW original lm-fälgar. ”Gott skick”. 350€ Tel0046707657787, poukkanenseppo@hotmail.com

Mercedes Vito 110D98 Skåpbil/el. 5pers + lastgall, 253200km, aut, ac, farthå, elhiss, utetemp, cd-dvd, dragk, alu 17+15”. Ev byte mindre. 9900€ Tel04575957868

Lättmetallfälgar 18” svarta 5*110 från -07 i fint skick, passar bl.a. Opel, S-däck 225*45 i bra skick. 950€ Tel0405481475, 31769

Bubblafälgar 5st 4-bults plåtfälgar i bra skick. 40€ Tel0400984606

Stokke barnstol. Stokke Tripp-trapp i bok med bäge och tyg. Som ny. 100€ Tel04573135989, glenn@mkab.com

Stokke barnstol. Stokke Tripp-trapp i bok, som ny. 100€ Tel04573135989, glenn@mkab.com

Reima overaller. Svart Reima overall stl.128 40€. Grön Reima overall stl.122 15€. Tel04573134429

Barnoverall Märke Lenne, varm vinteroverall med mjukt foder, stl.122, 20€. Tel04573134429

Vinterkläder barn Overall mörkblå/ljusblå stl.128, 10€. Jacka H&M som ny grön/svart stl.134, 10€. Svarta utebyxor stl.140, använ. 1gång 8€. Tel04573134429

Babypulka Blå babypulka i plast med ryggstöd. Köpt 2005. 5€ Tel04573613639

Spjäsäng Stadig säng i bra skick, säljes omonterad. 30€ Tel04573441183

Bröstpump Manuell bröstpump, endast 1 gång använd!. 15€ Tel0405265084

• Köpes

Halare storlek 92 eller större till pojke. Tel0403223431, johanna1@aland.net

Volvo V40 T4 -99 196500 km. Silvergrå, läderklädsel, extrautrustad, sommar- o vinterdäck i bra skick. 8900€ Tel0405074898

Vinterdäck på fälg 4 väldigt fina vinterdäck. Passar. Saab 900 94-98, Saab 9-3 98-, Opel 5 bult. Mer info. http://home.aland.net/m04188. 100€ Tel +3584573427640, henrik.hagstrom@aland.net

Audi A3 Hatchb 1,6 Mycket välskött-99, fjärrlås, abs bromsar, elhissar, airbags fram, sätesvärmare fram, servostyrning, alufälgar, 0,7l/m. 88800 körd!. 9500€ Tel0405108412, 0407743546, markusnordman24@hotmail.com

VW Passat Variant Syncro 2.8 Automat 4 WD -99, bensin, 175tkm, ECC, läderklädsel, träratt, radio-cd m.m. Rostfri, tekn.bra. 7900€ Tel0407482690, janolof@aland.net

Audi A6 Avant 1,8T -03, metallic mörkblå, 110tkm, s+v-däck, alu.fälg, klimatanläggning, esp färrddator, servicebok komplett. 17000€ Tel0408781019, 15098

Ford Transit diesel -88, upplagd obesiktad, pris: 500€. Tel0408170233

Amg-E55 -98 Silver, nyservervad, ca 180tkm, navi, telefon, ACC klimatanläggning, svart och vit läder interiör, välvårdad o i bra skick, helt ros. 23500€ Tel+358407207555, +8613802237343, janlehtinen@hotmail.com

Ford Escort GT-89 Säljer nu min röda Escort GT. Den är generellt i bra skick. Slå en signal!. 1100€ Tel04573823026

• Reparationer

• Säljer reservdelar, startmotorer, generatorer, för alla bilmärken

• Rekonditionering 50€/timmen

Jomala Bilservice
Tel 0457 342 8676

Volvo 242 DL -76 Volvo 242, vinröd. En ägare, aldrig vinterkörd. Rostfri, bör ses! Svensk-registrerad. Men finns på Åland. 1200€ Tel04573425283

Honda Civic 2004 ac cd abs airbags motorvärmare el-fönster/ speglar centrallås, s+v-däck, servicebok, 90hk, 97tkm, som ny!. 14000€ Tel04573441166

Ljusare tider...

Till julbelysningen

Skarvkabel Gummi för utomhusbruk 15 m *Kanonpris!* **15,70** gäller så långt lagret räcker...

Grenuttag 3 vägs 1,5 m.....**€ 3,40**
Grenuttag med brytare 9 vägs -kan skruvas fast på vägg eller bord.....**€ 8,90**

Välkomna! ÖPPET ALLA TORS DAGAR TILL KL. 19.00

BYGGVARHUSET

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • MÄRUM • FÄRGER • VÄRKTÖG
TFN +28 011. BUTIKEN 28 170. FÄRGER 28 215.
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-15, (Bygglaget 8-17), LÖRD. 9-14

www.byggvarhusetax

2 upps. takrücken. 10€/st. Tel04573135508

Cheva Van 1998 Vinröd Chevrolet van -98. Medk.200tkm. Inkl. moms. 15000€ Tel0400720272, patriks.maleri@aland.net

BMW 318 ci -00 (E46) Bensinsnål och snygg bil i toppenskick, 150tkm. Nya vinter- och sommaräck på 16” aluminiumfälgar. Ring eller maila vid intresse. 15500€ Tel +358440422649, krisso_15@hotmail.com

Ford KA, årsmodell 2002/ 80.000 km Liten bra bil, billig i drift! S+v-däck. 4500€ Tel0400229069

Däck 2st 265/70 16”, 2st 205/80 16”, bud. Tel0400713904

Reservdelsbil Opel Calibra 4x4 turbo -93, skinnklädsel, bra kaross, motor går ej, Ål.reg. Ge ett bud. Tel +46709369959

Honda Civic -87. Nybesiktad och lite medkörd. Ljusblå. Säljes som obehövl. 700€ Tel0400713782

Vinterdäck 2st på fälg. Passar Ford Fiesta o liknande. Hakkap 10 145x12, fina. 60€ Tel42394

VW Caddy -86, diesel, s+v-däck, bes, körd 189tkm. 1600€. Tel0404810139

Ford Sierra -82, fint skick, körd 130tkm, s+v-däck, bes. 500€. Tel0404810139

Bedford v-däck säljes. Tel04573430512

Idealbil Ford Escort 1,6 1996. Toppskick. Två åländska ägare. S+v-däck. Block- och kupévärmaruttag. Smaragdgrön. Tel04573613755, ue@aland.net

Opel Vectra -98 1.6. Hb. Met. färg. Alu.fälg. Bra skick. Till vinterpris!. 4400€ Tel04573424022, desire_danielsson@hotmail.com

Volvo V70 -99. 195.000km. 170Hk. Full utrustning. Manuell. S/V-däck. 9500€ Tel31494

Ford Sierra 2.8 v6, renoverad motor, ej bes men reggad. Tel04573425222

Plymouth o Cheva Fury 62a, besiktad, ny inredning, 8 3/4 bakaxel, 4500e. Malibu 65a, besiktad, 2800e. Tel04573425222

Bmw 535 v8 e34, tysk import, lite illa behandlad höger sida annars ok. Tel04573425222

Bil säljes Nissan Sunny -87 i bra skick. 600€ Tel01837706, 0405659242

Takställning (Thule) för bil med “takkant”, samt svankstöd för ryggstödet. Tel0400529377

Vinterdäck Dubbade Nokian Hakkapeliitta 265/70 R16 ”Sport Utility” på alufälgar med 5st / 65mm bulthål i fint skick. Passar t.ex. M-B ML. Tel0400529377

Takbågar BMW E46 Takräckesbågar för rails till BMW E46 touring säljes som obehövl. 150€ Tel0405501326

Takbågar. Chevrolet Transport nästan nya bågar. 75€ Tel04573613485

Nissan KingCab -88, 2,5 l diesel, 4 wd, dubbade vinterdäck och bra sommaräck, besiktad nov. -08. 3800€ Tel0407253723

Opel Vectra -00 2.0i 16v sport farmare, 138tkm, met.silver, AC, TC, airbag, cd, elhiss, elspieg, motorvärm, 2xdäck mm. I fint skick!. 9900€ Tel0400649666

► Båtar

• Säljes

Sejlskip Dansk 1941. Plastad (GJ-Plast). l. 10,9m. b. 4,5m. d. 1,5m., brt 12 Grenaa kula 45 hk 1955. 10500€ Tel0400610253

Kartplotter Garmin 430S med 2g vision karta Hangö-Kristinestad, bottengivare. 660€ Tel04575244418

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Moped Rieju årsm-04 medk.8400km. Säljes pga köp av mopedbil. 1400€ Tel0504324802, 04575483150

Dragstar 650 Yamaha Dragstar XVS 650 Classic-99 i fint skick ca 30tkm, V&H pipor, läderväskor, läs. 6200€ Tel0405481475, 31769

Yamaha 125 YZ fint skick o går bra. Sitter ett trimmrör på. Årsmodell 01. Säljes pga av större köp. Har även kläder o hjälm till salu. BVS. 1550€ Tel04573424846, 37846,

Svart Motorhispania, helt nyrenoverad motor o många andra saker bytta. Har räkning på 800e på allt som gjorts. Noga servad, knappt körd eft. renovering. 2200€ Tel04573424846, 37846,

Motorhispania nyrenoverad RYZ -07. Har alla papper som gjorts på den. 2200e. Tel37846, 04573424846, gronlund63@hotmail.com

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Dressyrsadel. Söker dressyrsadel 17” i sits och 32 i bomvidd. Bör ha ett bra stöd för skänkeln. Inte för dyr heller. Tel0403731846, pussycatdoll87@hotmail.com

Halm till bädd åt häst köpes. Tel0407466780

Kattung, pojke. Ar det någon som har en kattunge till salu/ bortskänkes. Den kommer få bo ute på landet. Tel04573424572

• Säljes

Antiskallhalsband Aboistop compact antiskallhalsband. Oanvänt batteri (värt 17€) och lite citronspray medföljer. Nypris 167€, nu. 80€ Tel0407625359

Islandshäst Sto född 98, mycket utbildad och fin att rida. Har fått föl tidigare. Bra 4 gångare som är van vid allt. Snäll att hantera. 6000€ Tel04575244329

Audi 80 1,8S -87 Intullad, skattad, ej besiktad Audi. Fint skick... Priset kan diskuteras! Ring för mera info. 700€ Tel0405950300

Toyota corolla -89, s+v däck, cd-stereo. 450€ Tel04573421696

Nissan Primera -94. Lite småfix. 300tkm. 950€ Tel0400944518

Isuzu pickup 90 4wd diesel. Tel04575171853

• Köpes

Vinterdäck på fälg passande till Nissan Sunny i bra skick önskas köpa. Tel +3584573749645

Citroen cv2 oberoende av skick eller ålder. Tel04573135991

Bmw e34 delar sökes, hel bil eller höger dörrar, skärm, kofångare, lampor, fälgar. Tel04573425222

Pickup, bensin, 85-90, fyrhjulsdreven, billig. Tel04573135160

90hk Yamaha + båt En Yamaha 90 i bra skick, med på köpet får du en HT 505 i behov av renovering, pris, ja ge ett bud!. Tel04573430792, cgale@aland.net

• Köpes

Kartplotter Garmin 178-292-298 mm. Tel04573135160

Rieju RR-04 Tag tillfället i akt nu. Säljer min moped som endast är medkörd 500km och är i bra skick. 1500€ Tel04573823026

Derbi 08. Säljer min derbi senda x-race 08 pga lättviktare. Derbin är i bra skick och har endast gått 4500km. Tel04573421315

CBR900RR -93 Streetfighter. Mellanviktsreggad. Mycket nytt och bytt, ring/email för mer info. 4000€ Tel04573421900, dahl.simon@hotmail.com

BMX cykel Röd och ljusbeige BMX märke GT säljes. Som ny, använd endast ett par gånger. 325€ Tel04573613030

• Köpes

Vespa äldre modell från 100cc och uppåt. Tel04573135991

Mc/moped. Mc eller moped köpes som renoveringsobjekt, inga fantasipriser. Tel04573435165

PV sökes. Helst inte för dyr. Tel04573425611, cimdahlblom@hotmail.com

Grå jako Två grå jako, en hona på snart tre år och en hane på 11 år. För mer info ring eller maila. Tel17641, 040864272, maria.johasson@aland.net

Frieser sto Mycket trevligt och socialt sto som är mycket hanterad och lite riden. Hon är påsuttan och riden i skritt och lite trav. Longerad. 8000€ Tel04575244329

Schäfervalp Ljuvliga kraftfulla med fin pigmentering. Registrerade, avmaskade och chip märkta. Säljes till aktivt hem med hundvana. 750€ Tel04575244329

Allroundsadel Globus Loke 17”, normal mot vit (34) svart, använd endast några mån, som ny. 400€ Tel0405938990

• Säljes

Ute/inne-kaninbur. Nu ska jag sälja min kaninbur för jag behöver den inte längre. 30€ Tel0405143837

☑ Oriental kattungar Vi har två nyfikna och lekfulla kattungar till salu. Det är båda fina och trevliga svarta Orientalhonor OSHn. 600€ Tel004617423074, 0046737651304, peter.hellholm@ica.se

Hancollie 1-år gammal, korthårig. Utmärkta föräldrar. Vänlig o. snäll. Passar t.ex. barnfamilj. Tel0405657601

► Elektronik

• Säljes

Game Boy Advance Pokenomversion(bild Groudon/röd) av Game Boy Advance m. väska och laddare. 50€ Tel0400628857

GameCubespel Donkey Konga Pak till Nintendo Gamecube, spel och tillhörande trummor. 17€ Tel0400628857

GameCubespel MedaBoats Infinity Nintendo Gamecubespel. 10€ Tel0400628857

☑ Philips DVD hemmabio Förstärkare/radio/DVD/AUX. Med Dolby Surround Pro Logic II 5.1 högtalare (5st) och en kraftig subwoofer. Regionfree! I fint skick. 120€ Tel0408708717

☑ Universal remote 9i1 Styr TV, video, satellit, kabel, LD, DVD, VCD, CD, Hi-Fi och stereo med en fjärrkontroll. Ny i paket! Ersätter trasig!. 10€ Tel0408708717

Elektrisk rakapparat Braun 6680 FreeGlider, laddningsbar, tvättbar, trimsax, 4st balsampatroner medföljer. 50€ Tel04573314070

GPS antenn. GPS Receiver GPS Mouse BU-303, USB 1.1. Installationsskiva medföljer. 50€ Tel04573314070

☑ Samsung 3G+ telefon Ultratunn HSDPA 3G+ mobiltelefon med stor skärm. 2Mpx kamera och en för videosamtal. USB kabel, laddare, minneskort, 6mån garanti. 125€ Tel0408708717, hansaplaza@gmail.com

Compaq dator + Canon skrivare. Äldre modell men allt fungerar bra. Tel0407184140

Äldre laptop. Fungerande IBM laptop med div. program. 65€ Tel04573430231

☑ Olympus SP-500 Ultra 6.0 miljoner pixlar Ljustarkt 10x zoom objektiv (motsvarande 38-380mm) 1:2.8-3.7, plus 5x digital zoom. 100€, opodeldoc@gmail.com

Varmblodssto. Ett trevligt sto på ca. 165cm, mörkbrun. Låtttriden. Jobbar i form i både skritt och trav. Tel +3584575692150

☑ KerryBlue Terrier Tik och hane som är födda 11 maj. Den 6/7 blev valparna 8 veckor och färdiga att flytta hemifrån. 1100€ Tel004617423074, 004673996874 2, partylines@hotmail.com

• Övrigt

☑ Stallplats sökes Söker stallplats, någonstans mellan M:hamn o. Lemland till min 6-åriga vbl valack. Väldigt snäll kille, inga olater. Tel0408269596, AmoreAmigo88@hotmail.com

Sony Ericsson W200i mobiltelefon, mycket bra skick. Laddare, handsfree, billaddare och usb-kabel medföljer. 60€ Tel04575244058, daniel.selin.aland@hotmail.com

Modem Tp-link ADSL2 / ADSL2+ Modem. Bra skick. 40€ Tel04575244058, daniel.selin.aland@hotmail.com

Kamera Olympus 4 megapixel. 65€ Tel04573427266

Modem TeleWell TW-EA501 ADSL modem med 4 portars switch. 20€ Tel04573427266

Nikon F601 systemkamera med 3 objekt. Tel0400529259

Samsung dvd-spelare HD hårdisk spelar upp till 272tim. inspelning. 100€ Tel0400529259

Hemmabiosystem Sony, 6 högtalare, dvd-cd, FM-AM. 150€ Tel0400529259

☑ Laptop en Dell, har tv ut, Pentium-III 850Mhz processor, 20gb hårddisk, 15” skärm. Ring för mer info. 120€ Tel0408172580

☑ Färgskrivare Epson Stylus Color 880. En extra omgång bläckpatroner medföljer. Ansluts via USB- eller parallellport. 30€ Tel0405561572

Game boy advance, lila, med laddningsbara batterier, billaddare. Väska m.m. 50€ Tel0405669411

☑ S60 v3 mobiltelefon Svart LG mobiltelefon med stor skärm och samma operativ system än Nokia 95, HSDPA, Smart 2Mpx kamera, YouTube, i originallåda. 135€ Tel0408708717, hansaplaza@gmail.com

☑ PS 3 spel Har ca 30 PS3 spel i nyskick som säljes. Maila för titlar/priser el ring, men ring inte före 12.00!. Tel04573799093, teo.smolander@hotmail.com

19” LCD WS Snygg ASUS PW191S Widescreen LCD använd ca 4månader. 300€ Tel0407583030

Stor etta i Saltvik Modern stor etta i Saltvik uthyres stor balkong sjöutsikt. Förskottshyra. Tel04573428076, b.k.vvs@aland.net

Möblerad 2:a i centr 2 r, br, k, balkong. All service nära. Uthyres med uppehåll för sommarmånaderna. 550€ Tel0505641766

Garage sökes. Garage för 1 el 2 bilar gärna nära Mariehamn. Ring / maila. Tel0407583030, profiilen@hotmail.com

Studeranderum Rum ledigt, Södermalm, Zinkensdamm, våren -09. Välk höra av Dig! Möblerat m tv, br band, tillg dusch/toa/kök. Tel0708584629

Hyresbyte 4r o kök 110kvm egna hem markplan stor gem gård centralt i M:hamn önsk. byta till 1:a el 2:a. Tel04573650784

Möblerad etta i centrala stan uthyres fr.o.m. januari i två månader. 300€ Tel0408254316, +46738395958, petragranholm@gmail.com

Varmt lagerutrymme, 21 kvm, centralt i Mariehamn., birgittach@hotmail.com

Lokal på Havsgatan 29 i Mariehamn-82 kvm, uthyres omgående. Hyra per månad. 700€ Tel0400529315

• Önskas hyra

Utrymme som passar för träbåtsbygge min. 5m x 10m x 3m i eller mycket nära Mariehamn. Tel0404137173, robert.hernberg@gmail.com

Stuga. Vinterbeboli g stuga önskas hyras till rimligt pris, öppen spis är ett plus. Önskas hyras tom. april 2009. Tel +46739680901, alf.lind@tilosailing.se

2a eller 3a önskas hyras i Jomala eller Mariehamn omgående, till ett lugnt och skötsamt par. Båda har fast inkomst. Allt av intresse. Tel0407243444, sara123200@hotmail.com

Uppsala Skötsam och rökfri tjej söker lägenhet centralt i Uppsala max 20min till stationen. Har referenser från tidigare boende. Katja L. Tel04573425101, +4673583333, garbage112@hotmail.com

Lägenhet sökes 2:a eller 3:a sökes from februari. Vill inte ha elvärme. Ring efter 18.00. /Sarah. Tel0407261010, krakan_82@hotmail.com

Lägenhet i Mhamn Vi är ett ungt par som flyttar till Åland i december. Söker nu lägenhet i Mhamn from januari 2009. Djur- och rökfria. Tel04575691854, jenswickholm@hotmail.com

► Hus & Hem

• Säljes

☑ Fåtölj. Läderfåtölj säljes pga utrymmesbrist, mörkbrun, obetydligt använd, snurrbar. 200€ Tel04573314070

Telefonbord, svart, med hylla och en låda. 10€ Tel0400628857

☑ Hylla. Svart tv-hylla med vitrinskåp säljes. Bild på nätet. 300€ Tel41433, cine_92@hotmail.com

☑ Lomonosov teservis; 6 koppar + fat,6 assietter,1 kakfat,1 tekanna,1 gräddsnäcka,1 sockerskål,1 vas,1 syltskål. Handmålad, gulddetaljer, oanvänd!Prutmån. 50€ Tel34376, 04575267244, bolandet@aland.net

Korgar/krukor. Stor låda med korgar/krukor, burkar för julblomster mm. 10€ Tel0400696761

Lägenhet i Mariehamn 30-årig kvinna med fast inkomst söker 2:a eller 3:a inom Mariehamns gränser. Tel0407575925

Lägenhet i Stockholm Liten lägenhet i Sthlm önskas hyras av mycket skötsam 28-årig tjej med fast inkomst. Är rök- och djurfri. Vänl. ring Malin. Tel0505492425, 0046733888281

2:a önskas hyras. 500€ Tel0405615216

Etta i Mariehamn. Rök- och djurfri studerande söker etta i Mariehamn. Kan nås på både mejl och telefon. Tel04573428353, Revan143@hotmail.com

Liten lgh Etta eller liten tvåa inom M:hamn sökes av skötsam ung kvinna m fast jobb from slutet av jan. Rök- o djurfri. Tel0405938990

Lägenhet Etta el tvåa önskas hyra i M:hamn el dess närhet, har fast arbete. Tel21794, 0408762746

Lägenhet i Mariehamn sökes av ÅHS-anställd talterapeut från februari till maj med ev. förlängning. Jag är rök- och djurfri. Allt av intresse!. 250€, sogr7540@student.uu.se

Replokal på landet gärna i Saltvik/Finström. Behöver inte va nåt stort. Tel04573430291

Bostad i Uppsala Ska börja studera i Uppsala i vår och letar nu bostad. Är 21 år och kommer från Mariehamn. Allt av intresse!., sara.s.87@hotmail.com

3-4 rum och kök Skötsam familj på 3 pers. ö. hyra bostad i Mariehamn och dess omnejd. Tel 0407287587, 0405132311, kim.jansson@aland.net

Stockholm -09 (vår) Universitets-studerande önskar hyra lägenhet alt. rum i Sthlm under vårterminen-09, kortare el. längre period, allt är intressant. Tel0400833087, flisterby@hotmail.com

Bostad sökes. Kvinna söker bostad i Godby centrum el i Jomala Kyrkby. Bostaden bör vara ca 40kvm och ligga nära bussförbindelse. Tel0453433957

2:a i Mariehamn Jag är en rök- och djurfri kille som söker lägenhet. 1:a el. 2:a i Mariehamn eller i närheten. Tel +358405625162, 55538

Lägenhet i Mariehamn Mor och dotter önskar hyra lägenhet i södra stan, helst en 3:a men allt beaktas. Fast inkomst. Tel0407368424

Lägenhet i Mariehamn Skötsamt par med fast inkomst önskar hyra tvåa i Mariehamn fr.o.m. 1.1.2009. Allt beaktas!. Tel04575691854, jenswickholm@hotmail.com

3 sektioners hylla ss som obehövlig. Brun, snygg i fint skick. Frågor? Maila för mer information. 60€ Tel04573613842, mez@aland.net

Jötul kamin. Jötul spisinsats med lättbetong spismur. Tel0400524921, 34286

Teakbrickor En större och en mindre. Tel04573421776

Soffa säljes Mörkblå soffa 1,80 m med dunstoppning säljes. Tel0405694542

2st taklampor i furu. 10€/st. Tel04573135508

Fonduegryta, oanvänd. 10€ Tel04573135508

Köksbord i furu, stl.75x140, + 4st stolar. 100€ Tel15542

Tall ships race 1988 6st ölstop märkta tall ships race apollo III-special cruise 23-26.7 M:hamn 1988 johan kull master(cape horn rum). 25€ Tel0408508071

☑ Recliner fåtölj, svart, i läder, mycket fint skick, så gott som oanvänd. Säljes pga utrymmesbrist. 280€ Tel04573613846

Hörnsoffa I gott skick. 5år gammal, mörkblå med runt hörn. 130€ Tel04573613996

☑ Bäddsoffa bortskänks 3-sitsig 50-tals bäddsoffa i bra skick bortskänkes. Endast via telefon, helst kvällstid. Tel04575221776

Soffbord. Aningen slitet mörkt soffbord, 135x80x55, bortskänkes. Tel0407795437

☑ 3-sits soffa 3-sits tygsoffa, mörkblå. Längd 215, djup 90. 100€ Tel0407245855, 21461

Madrass Ikea resärmadrass Sultan Hagalid 90x200 cm. 60€ Tel04573427266

☑ TV-bänk Ikea Oppli TV-bänk i björkfaner med hjul, B150xD50xH40. Nägot ljusare där TV:n stått. 35€ Tel04573425805, 14540

☑ Vägghyllor Ikea 2st Lack vägghyllor i björkfaner 110x26x5. Pris: 15 euro för båda. Tel04573425805, 14540

Hög- o lågsäng. En mycket stadig o stabil hög- o lågsäng, kan även användas som två enkla sängar, Skumummimadrasser medföljer. Nypris 685e. 300€ Tel04573425113

3-delad bokhylla, svart, i bra skick. Pris kan diskuteras!. 100€ Tel0408170240

Vardagsrumsbord 2 glasskivor och förvaring under, bra skick. Pris kan diskuteras!. 70€ Tel0408170240

Hörnskrivbord Bra skick, isärplockat finns i Jomala. 60€ Tel0408170240

Bord med 2 stolar. Bordet: 80x80cm, med 2 tilläggsskivor (tot. 140cm). 40€ Tel04573431714

Lädersoffa för 3 personer, ljusbrun. 120€ Tel04573431714

2st taklampor 15€/st. Tel04573431714

Matta i ylle, 1,5m. x 2,5m. 15€ Tel04573431714

Soffbord i svart stål och härdat glas, L:118cm B:78cm H:49cm. 25€ Tel0407774628

Sängbord i björk med 1 låda, sängbordets mått B:40,5cm D:38cm H:40cm/46,5 cm. 15€ Tel0407774628

3-trådig overlock Elna Lock F 3. 3-trådig overlockmaskin. 100€ Tel0405669411

Kökspis Elektroheliös, ca 10år. 100€ Tel01834283, 0405509685

☑ Terrin med fat Bra skick. Ring kvällstid. 40€ Tel0405840973, 0400562605, johnny.eklow@lyceum.ax

Fönster bortskänkes Flera fönster av gammal 3-glasmodell bortskänkes. Mått ca 1,42m x 0,55m. Perfekt för t.ex. växthusbygge el. dyl. Tel04573828724

☑ Bäddsoffa,2 fåtöljer i mycket gott skick. Blommigt kval.tyg + bok. Se i-net för bilder. 400€ Tel0407631045

☑ Classic beds säng 90x200, medium. I nyskick. Bäddmadrass + ben medföljer. Se i-net för bild. 250€ Tel0407631045, atroos@aland.net

Telefonabonnemang i Mariehamn. Tel54100

Vit barnspjäsäng m madrass, mkt gott skick, 50€. Fin träsäng 1.40 bred m gavlar, madrass + bäddmadrass, obetydligt använd, 150e. Tel04573613562

Bubbelbadkar, duschvägg (Vileroy 8 Boch), cembraldamm-sugare, köksfläkt, antik klocka (vägg). Ring för mer info. Tel04575099610

Vit gungstol med högt ryggstöd. 40€ Tel0405845953

Soffbord, ovalt bord gjort av masurebjörk, mycket fint, bör ses. 60€ Tel04573613485

Bra frysbox till högstbjudande. Tel04573613485

Global knivar 2 st nya Global knivar i obruten förpackning säljes. Modellerna G-2 och GS-11. Säljes i par eller skilt. Tel0408336606

☑ Ikea Ivar stolar i obeh. massivt trä: ett slitstarkt naturmaterial som kan slipas o ytbehandlas vid behov. 2st i öppnade förpackningar. Nypr 199 kr. 15€ Tel04575300991

Hushållsmaskin Electrolux assistent AKM 4110W Praktiskt taget oanvänd, många tillbehör fortfarande i originalförpackning. 200€ Tel23004, 0408334335

Loftsäng 90*200 (Ikea Vrådal). Höjd under säng 136cm. 80€ Tel04573421097

☑ Dator-hörnbord. Praktiskt, litet dator-hörnbord med hyllor för hårdisk, printer & upphöjd plattform för skärmen. Som ny!. 60€ Tel0415437367

Bord + 4 stolar Runt mörkbrunt bord + 4 stolar med rundad karm. 20€+15€/stol. Tillsammans. 70€ Tel0407297580

Säng Loftsäng med madrass. 1,80 hög 1,55 frigång under. 1,60 bred, 2,00 lång. 200€ Tel14448, 0405651448

Trä bokhylla i 3 sektioner, varav en sektion med barskåp samt glasskåp. H:180cm D:37cm B:80cm per sektion. /Kristina. Tel0407586195

Oljepanna o tank Oljepanna ”Baxi” från år 2000 med oljebrännare och villa automatik samt en 1500 liters plasttank från 1992. Mycket bra skick. 800€ Tel04573425423

Soffa 3-sits, beige tyg, nyskick. 150e. Tel0405657601

Lädersoffa 3-sitsig. 100€ Tel04573749657

☑ Strömberg spis 2 plattor och effektiv ugn. Mycket fint skick. 40cm bred, 60cm djup. 50€ Tel04573437272, 0407240990

Rottingsoffa med dynor + bord o lampa, i bra skick. 200€ Tel0400366341

Gipsskivor, både ek 13mm och 15mm. Ring eller skicka mail för mera information!. Tel0503280584, tarja.blomster@aland.net

Elspis. Aldre, men välfungerande elspis Husqvarna Regina Ceralyx säljes. Keramikhäll, dubbla ugnar, varmluftsgn. 80€ Tel0408612382

• Köpes

Tuppervareburk (Kvartetti) 2L, 4L, 6L, äldre modell. Tel0400696761

Hörnsoffa. Söker billig hörnsoffa! Allt av intresse, ring. Tel0407025200

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett text-meddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

► Fastigheter

• Uthyres

Lägenhetsbyte. Inom Marstads bostadsbolag: Trevlig lägenhet i norra stan, 3 rok, 75kvm, önskas byta mot 3:a i södra stan. 610€ Tel0407368424

☑ Uthyres etta i Åbo Ljus och fin etta på 33,5 kvm invid salutorget i Åbo. Badrum med dusch och tvättmaskin, klädkammare och balkong. 650€ Tel0445478174

Ljus 3rok, centralt Mariehamn., birgitta.eriksson@hansen.se

► Musik & Instrument

• Säljes

Tama trumset Säljer mitt fina trumset nu. Dubbelpedal m.m. ingår. Perfekt julklapp! Slå en signal för mer info. 850☐ Tel04573823026

📺 **Epiphone Les Paul** Gold Top 56 säljes inklusive hardcase för 400☐/350☐ utan hardc. Nypris m. hardc. ca.870, 33☐. Tel0405916421

► Samlarobjekt

• Säljes

Oljemålning 77*41 cm, Hildur Stenbäck, motiv: västra hamnen med Pommern och färjor. 1400☐ Tel04573749710

Euromynt kompl. set.12 länder i pärm. Har även många olika 2 euros minnesmynt. Tel0407349146, isabja@hotmail.com

Bokverk Finska Kriget 1808-1809 Skildradt.af.co.Nordenswan. Tel04573426937

Bildverk: Bomarsund Dolby ”Sketches in the Baltic” 1854. Tel04573426937, roy.erik@aland.net

► Sport & Fritid

• Säljes

Fotbollsskor. Nike inne-fotbolls-skor (svarta) nr.35. Knappt anv. 10☐ Tel0400628857

Innegrämn.skor Nike (vita) nr.35. 10☐ Tel0400628857

Julklappar? Hockeyskridskor Bauer Nike Supreme st.42, 1ggr anv, i låda, nypris 1099 sek. 45☐ Tel04573135373

Julklapp Grå/blå plastskridskor Reuolution st.32, fina. 25☐ Tel04573135373

Julklapp Blå plastskridskor st.28. 10☐ Tel04573135373

Julklapp Barnskidor Peltonen 120cm + stav + pjäxa Alpina st.30-32. 25☐ Tel04573135373

Pojkskridskor Skridskor Calgary stl. 37 och stl 38, knappt använda. Säljes el. bytes mot stl. 39 i lika gott skick. 30☐ Tel34507, 04573430220

Skidpaket för barn Skidor, stavar + pjäxor stl 34. Allt i gott skick, pjäxorna som nya. Säljes el. bytes mot pjäxor stl. 39 i lika gott skick. 30☐ Tel34507, 04573430220

Skidpjäxor Alpina stl.37, användna endast ett fåtal ggr. Säljes el. bytes mot stl. 39 i lika gott skick. 25☐ Tel34507, 04573430220

Julklappstips! Hockeyhandskar TPS st.13”, stora i storlek, ledar silver, nya. 80☐ Tel0400696761

Pojkskridskor stl.34, som nya!. 20☐ Tel0405491196

Jakt&fiskeoverall Oanvänd, fodrad, grön overall för jakt o fiske stl.62. 50☐ Tel04573431974

Burton snowboard, ca 130cm, med bindningar, passlig för personer runt 150-160cm. 120☐ Tel04573283772

► Övrigt

• Säljes

📺 **Cheap Monday** jeans stl 25 säljes, 9☐cheap monday jeans. Bild på nätet. Mejla/ring för frågor. 9☐ Tel41433, cine_92@hotmail.com

Bas och förstärkare En snygg röd elbas Epsom med förstärkare har inte används ofta. Ring för mer information. 190☐ Tel14304, 04573431950, chrisse.jansson@aland.net

Fioler 1/2 och 3/4. Tel0400529256, 22521, ingerp@aland.net

📺 **Williams trumset** säljes i mycket bra skick. 450☐ Tel31602, 04575483150

► Samlarobjekt

• Säljes

Gamla bryggeriers öletiketter, stål ölburkar, reklam, ölunderlägg mm. Tel0405022778, kimpes35@hotmail.com

Mynt från hela världen. Massor med nya och gamla. Även äldre finska och svenska. Tel0407349146, isabja@hotmail.com

• Köpes

Lego Jag vill gärna köpa ert lego, helst teknink lego men jag köper gärna vanligt lego också. Tel04573433053, lordofbolid@gmail.com

► Samlarobjekt

• Säljes

Slalomskidor Carving Atomic SX-9 längd 180 cm med bindning SX412. Fodral ingår, ej stavar. Pjäxor Salomon 5.5 svar- ta stl 43-45. Anv. en säsong. 250☐ Tel04573441214, perjohan.k@gmail.com

Skridskor. Flickskridskor i hårdplast Lange stl.28-29, Jofa stl.30-32. 20E/st. Jofa herrskridskor stl.8½. 30E. Tel04573431974

Crosstrainer Orbitrek, säljes billigt. Tel0405902480

Fotbollsskor Puma ute-fotbolls-skor (vita/grå) stl.39,5, knappt anv. 10☐ Tel04573134429

Inneskor. Puma svarta/röda inneskor med ljussula, stl.38, knappt anv. 10☐ Tel04573134429

Bandyrör. Bandyskrillor stl.42. Begagnade. 10☐ Tel13068

Hockeyskrillor stl.42. Godkända av NHL, made in Canada, märke Hawk. Färdigprutat. 45☐ Tel13068

Telemarkpjäxor nr.42,5, helt nya och långfärdskridskor. 55☐ totalt. Tel13068

Mikrofon till jaktradio av märket ”hunter” säljes. Helt oanvänd. Säljes p.g.a. felköp. 25☐ Tel04573427186, oskarfyrvall@hotmail.com

Flickskridskor stl.37, med skydd. Nya i butik 40☐. 20☐ Tel04573135508

Skidhjälmar. Scott röd st.6-10år, anv.1ggr, 30☐. (som helt nya). Cebe svart st.58, 35☐. Cebe grå st.56 35☐. Skidglasögon på köpet. Tel0400696761

• Köpes

Spinningcykel i bra skick köpes. Tel0407273028

► Samlarobjekt

Pollux-böcker från medlemskap 1995-1997. + diverse barnböcker. Mkt fint skick. Ring/ maila så skickar jag en lista. Tel04573613842, mez@aland.net

Twin dancer 2 spelare. Julklappstips! Dansmatta, kopplas till TV (nytt). 15☐. Tel0400696761

Syntetis vid kk-huset?

■ Som Nyan tidigare berättat har **Ted Häggblom** (ob) lämnat in en motion till fritidsnämnden om möjligheten att köpa in en syntetisbana till Mariehamn, med Idrottsparken som förslag på plats. Fritidsnämnden behandlade frågan vid sitt möte i tisdags.

–Å ena sidan är det ingen ny företeelse, det har funnits i Nordamerika sedan cirka 1965, men å andra sidan är det först sedan 2006 det har funnits på våra breddgrader, säger ordförande **Pia Aarnio**.

Nämnden diskuterade frågan och konstaterade att en syntetis

Sandvik reserv i World Games

■ **KRAFTSPORT.** **Marcela Sandvik**, från ÅKK, är uttagen som reserv i det finska laget till World Games i Kina 2009. I

Tidningar. Serietidningar (gamla) Fantomen mm. Låda med Hus & Hem tidningar. Tel0400696761

Fiolbok + cd-skiva, små låtar för små stråkar. Tel0400696761

Fiolbok Vi spelar fiol II. Tel0400696761

Vinterkläder: Jacka/byxor, halare mm. Finns i flera storlekar och färger. Pris: billiga. Tel0400696761

Böcker. 11st Victoria Holt roman- er. 20☐ för alla. Tel04573135508

Vedkap med klyv säljes. Tel45330, 0400892237

Kostym Svart Oscar Jacobson stl. 54. 65☐ Tel04573430231

Cykelställ för fem cyklar. Tel04573425113

Lasthållare för bil utan dropplst. 20☐ Tel21700, 04573828508

Silo 6m³, med tömningsskruv, lämplig för foder, pellets mm. Tel04575243743

► Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Kasse med kläder, skor och necessär borttappad i början på november på Nygatan. Hittelön! / Ida. Tel0408698851

► LEDIGA PLATSER

Vill du vara med och utveckla hästsportanläggningen Ålandstravet och vår verksamhet?

Ålands hästavelsförening r.f. söker en

Anläggningsskötare

Föreningen erbjuder ett omväxlande och trevligt arbete som anläggningsskötare för våra banor och fastigheter vid Ålandstravet. Vi tror att du har erfarenhet av underhållsarbete av fastigheter och reparation av maskiner samt kännedom om mark- och utomhusmiljöarbeten. Arbetsuppgifterna är omväxlande och du bör vara praktiskt lagd och kunna hantera traktor, lastbil och allehanda maskiner samt vara van vid självständigt arbete. Kvälls- och helgarbete ingår periodvis. Vi förutsätter en positiv och serviceinriktad inställning. Håstin- tresse och kunskap att hantera hästar ses som en merit.

Tjänsten är ordinarie med tillträde enligt överenskommelse.

För mer information kontakta verksamhetschef Jan Blomqvist 018-328210, 0457-3424220, travet@aland.net, www. alandstravet.com.

Skicka din fritt formulerade ansökan med löneanspråk **senast den 18 december 2008** till Ålands hästavelsförening r.f., Travvägen, 22100 Mariehamn, eller via e-post: travet@aland.net

är bra ur miljösynpunkt då det handlar om en förhållandevis billig och hållbar investering.

–Men vi vill ändå avvakta produktutvecklingen, säger hon.

Fritidsnämnden ämnar dock föreslå för Mariehamns stad att titta på en möjlighet att anlägga syntetis vid kultur- och kongresshuset Alandica.

–De planerar parken där och har diskuterat vilka aktiviteter som ska finnas, kanske vore en syntetis ett förslag att utreda? Vi vidarebefordrar förslaget utan att det togs ett officiellt beslut vid mötet, säger Aarnio. (mt)

World Games finns de grenar

World Games finns de grenar med som inte är representerade i den Olympiska spelen som till exempel styrkelyft. (jl)

Spannmålskvarn, Cormall, med transportfläkt. Tel04575243743

Spannmålskross med elevator, 11kW motor. Tel04575243743

Vagn Liten husvagn, rc caravan -89, 3 bäddar, nytt kylskåp, trumatic luftvärme, gasspis, rinnande vatten, bra skick. 2500☐ Tel04573435165

Nytt elverk, ej använt. Tel04575171853

• Köpes

Begagnat plåttak. Plåttak i någorlunda skick köpes eller emotages. Tel0400984606

• Övrigt

Bortskänkes Hemmabio system och tv-ställning. Tel0505233803

Jultomte. Behöver du en erfaren jultomte? 3års erfarenhet. Ring Victor. Tel0407625371, +46765 743162

Bilburen julgubbe i Mariehamn med omnejd. Tel0405888995

V75 Halmstad

lördag 6 december

■ Det har surrats mycket om att Halmstad-publiken skulle få heja fram sin gunstling **Commander Crowe** i guldroppet på lördag.

Tränaren och delägaren **Petri Puro**, som har legat på sjukhus i Thailand efter en trafikolycka, valde dock till slut att avstå.

Nu får åskådarna hålla till godo med en Solvalla-duo med stjärnstatus i stället: **Triton Sund** och **Colombian Necktie** (avd 3).

Knappt två månader före det stora slaget i Paris, Prix d’Amerique, är speklulationerna i full gång inför det loppet. Åtminstone Triton Sund torde vara högaktuell för start den sista söndagen i januari.

– Jag har haft lyckan att vinna många stora lopp. Men Prix d’Amerique fattas fortfarande i meritlistan, sade en sugen **Stefan Hultman** i en intervju nyligen.

Lördagens lopp är ett led i Stefans matchning inför drabbnngen på Vincennes.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto. 1644:

1	Korvet Klintholm* - Uhrberg T	10031	11,2a
2	Made for Victory - Untersteiner J	22500	12,4a
3	Matrix Reloaded - Kihlström Ö	51354	12,4a
4	Witness to History* - Karlsson J	855031	11,5a
5	Paul November - Takter J	d1240	10,5a
6	Beijing Man - Goop B	25301	11,8a
7	Viking S.S. - Svantesson P-O	20050	12,3a
8	Lindy Later - Adielsson E	d0413	12,4a
9	Mr Mystic - Untersteiner P	23152	11,7a
10	Teaser Elegance* - Svanstedt Å	24511	12,3a
11	Strong Boy D.E.* - Blomqvist M	11314	11,3a
12	Trustworthy As - Persson S	04200	11,2a

Rank: 1-10-6-5-8-3-2-9-7-11-4-12

VINNARTIPSET. Danske tränardominanten Steen Juul är fortfarande konvalescent i sviterna efter en otäck olycka i ett lopp hemma på Charlottenlund. Det hindrar honom inte att matcha sitt ess **Korvet Klintholm** i V75-lopp på den här sidan av Öresund. I Thomas Uhrberg har Steen hittat en värdig ersättare i sulkyn.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling. Auto. 1644:

1	Iffy - Sjunnesson J	05540	12,4a
2	Hallo Pamela* - Goop B	52054	12,7a
3	Greenhills Beauty - Forsgren L	43540	13,0a
4	High Hope Face - Uhrberg T	d2210	11,9a
5	Prohold Wareco - Sahlg.-Fromell M	601153	12,6a
6	Shakira Trot - Svanstedt Å	12430	12,9a
7	Bexipao - Ingves P	32001	13,5a
8	Victoria Sisu - Kontio J	22221	13,6a
9	Ninia de Mortree - Persson S	0d056	13,6a
10	Quantum Joyride - Takter J	d3160	11,8a
11	Courir Silvio - Adielsson E	60500	12,6a
12	Staro America - Kihlström Ö	02123	12,9a

Rank: 4-2-7-10-8-6-12-3-1-11-9-5

VINNARTIPSET. Någon utpräglad sprintertyp är **High Hope Face** inte, men skånskan är snabb i början och distansen ska inte behöva vara en negativ faktor för henne. Fyraårsstoet krigade hårt för att kunna överta ledningen i Breeders’ Crown-finalen i Eskilstuna för en månad sedan, men ådrog sig ”gum- miben” på kuppen och fick inget med av priskakan. Lås oss glömma den nollan och i stället påminna om de gedigna lopp hon gjort tidigare under säsongen.

Lopp 6. V5-5. V75-3. V3-1. Tvilling. Auto. 2646:

1	Ideo du Cadrán* - Adielsson E	14315	11,9a
2	Andaloux - Goop B	40221	12,9a
3	Ice Speed* - Olsson D	d2001	13,7a
4	Go on Pale - Takter J	03020	12,4a
5	Flying Herkules - Kontio J	02004	11,8a
6	Triton Sund - Kihlström Ö	21114	11,6a
7	Papa Qui - Sjunnesson J	04524	11,6a
8	Colombian Necktie - Untersteiner J	554411	10,2a
9	Narval d’Ecajeu* - Svanstedt Å	20546	11,7a
10	In Cap N’Gown - Uhrberg T	23013	11,6a

Rank: 6-8-9-4-2-10-5-1-7-3

SPIKEN. Många förvånades när **Triton Sund** kördes invändigt i elitdrabbnngen Müllers Memorial på Jägersro senast. Att i ett avslutande i.t.r-varv ta in flera längder på vin- naren Commander Crowe visade sig självklart omöjligt, även om Hultman-hästen avslutade strongt.

Här kan nog en mer offensiv taktik förväntas av Örjan Kihlström, som vanligtvis utnyttjar hingstens styrka på bästa sätt.

Lopp 7. V75-4. V3-2. Tvilling. 2144:

1	Late Arrival - Svensson E	35041	15,6
2	Marjo Nhorse - Adielsson E	10433	14,5
3	Baron Flax - Sundgren J L	40011	16,1
4	Saint Cloud - Goop B	62111	15,5
5	Wiss Pocahontas - Sjunnesson J	243d1	15,0
6	El Guerrouj - Ingves P	d01d2	16,4
7	Cardiff Sign - Kihlström Ö	20151	14,6
8	Ultra Dream - Dyrhberg S	10302	14,9
9	Djngis - Uhrberg T	4d133	15,1
10	Victory Kosing - Takter J	22212	15,6
11	Vagabond Hornline - Eriksson T O	03d12	16,3
12	Zerbin - Untersteiner P	203d1	14,4

Rank: 7-1-4-3-6-10-9-8-5-2-11-12

VINNARTIPSET. Ingen lättlöst gåta. Vi fick grubbla länge över rankingen och har fastnat för **Cardiff Sign** som etta.

Lopp 8. V75-5. V3-3. Tvilling. 2144:

1	Bear My Royalty - Fajersson C	d0215	17,3
2	Clash - Sjunnesson J	61301	16,9
3	Chivas Bluegrass - Kihlström Ö	31432	15,2
4	Ronda Brick - Uhrberg T	0d101	14,5
5	Alvena Nancy - Takter J	2116d	14,8
6	Stardust Night - Svanstedt Å	22111	15,6
7	Global Instinct - Johansson T	1d11d	15,7
8	Sweet Chilll Laday - Persson S	01100	18,1

2164:

9	Lady Joy McLin - Olsson D	44330	14,6
10	Indiana Brave - Svanstedt A	21122	14,8
11	Larome - Forsgren L	51150	14,9
12	Nova Brodda - Adielsson E	d1550	14,5
13	Linda Chip - Lähdekorpi H	36402	15,2
14	Ninotchka - Goop B	02004	14,3
15	Purple Haze - Kontio J	51011	15,4

Rank: 6-12-15-7-10-5-3-9-11-2-4-1-13-14-8

VINNARTIPSET. En riktigt, riktigt bra match för enbart ston. Även om loppet ser rätt ut på papperet kan det komma att avgöras direkt i startmomentet. **Stardust Night** har vunnit tre gånger i rad i ledande position och det mesta talar för att hon hittar dit nu också.

Lopp 9. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto. 2144:

1	Bull Trap - Adielsson E	22165	15,5a
2	Mint Spirit - Degiorgio C	51201	1

Annonsera i den tidning du själv läser!

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS RÄTTSHJÄLPBYRÅ

Ålands rättshjälpsbyrå är ett svenskspråkigt ämbetsverk inom justitieministeriets förvaltningsområde. Dess uppgift är att tillhandahålla rättshjälpstjänster och fr.o.m. år 2009 också att ordna allmän intressebevakning i förmyndarverksamhet.

Vi lediganslår en ordinarie tjänst som

Intressebevakarsekreterare Y 8.

Tjänsten tillträds 1.1.2009 eller senare enligt överenskommelse.

Huvudsakliga uppgifterna består av assisterande av den allmänna intressebevakaren i de löpande intressebevakningsuppgifterna.

Behörighetskrav: 3 årig ekonomisk utbildning eller motsvarande erfarenhet/utbildning som behövs för en ändamålsenlig skötsel av arbetsuppgiften.

Till fördel räknas även erfarenhet av bokföring samt vana av back-office arbete samt språkkunskaper i bland annat engelska och finska.

Lönen bestäms i enlighet med det nya lönesystemet i justitieförvaltningens allmänna tjänstekollektivavtal. Tjänsten är placerad på kravnivå Y8. Den uppgiftsbaserade lönedelen uppgår till 1 691,03 euro. Dessutom betalas en erfarenhetsdel som utgör högst 10 % och en prestationsdel som utgör högst 43 % av den uppgiftsbaserade lönedelen.

Upplysningar om tjänsten lämnas av allmänna intressebevakare Borghild Danielsson, tfn 018-15390 eller 0457-3421494 eller ledande offentligt rättsbiträde Gard Larpes, tfn. 0103661800.

Ansökningarna bör inlämnas senast fredagen den 19.12.2008 kl. 15.00 till Ålands rättshjälpsbyrå, Torggatan 26 A, 22100 eller per e-post: aland.rh@om.fi

► LEDIGA PLATSER

Barnomsorgen

MARIEHAMNS STAD
vill som arbetsgivare ge sina anställda möjlighet till aktiv delaktighet och personlig utveckling samt ett arbetsklimat som kännetecknas av öppenhet, rättvisa och arbetsglädje. Staden har drygt 800 anställda.

Välkommen att arbeta i Mariehamns stads barnomsorg! Vi är en certifierad Investor in People organisation med ca 160 anställda

Vi söker nu följande personal:

1. En **barnskötare**, deltid 65 % i arbetsavtal, till **daghemmet Flaggskeppet** från den 2.1.2009 och tillsvidare.
2. En **barnskötare**, deltid 59% i arbetsavtal, till **fritidshemmet Kråkan** för tiden 2.1 – 30.6.2009.

Platsen på Flaggskeppet kan tillsättas först efter stadsstyrelsens godkännande.

Hänvisningen till daghem och fritidshem avser placering vid inledandet av tjänstgöringen. I övrigt gäller kompetenskrav enligt LF om barnomsorg och lön enligt gällande AKTA-avtal.

I enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund skall den som anställs uppvisa utdrag ur straffregistret innan anställningen träder i kraft.

Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämn könsfördelning i alla verksamheter ser vi gärna båda kvinnliga och manliga sökanden.

Välkommen med din ansökan och meritförteckning, som skall vara oss tillhanda **senast måndag den 15.12 kl. 15.00**, under adressen **Mariehamns stad, Barnomsorgen, Skarpansvägen 30, 22101 Mariehamn.**

Ytterligare information fås av föreståndarna Birthe Stolt (vakans 1) tel.531292 och Carl-Johan Greiff (2) tel.531299 eller från barnomsorgskansliet tel. 5310.

4.12.2008
Socialnämnden i Mariehamn

MARIEHAMNS STAD

www.mariehamn.ax

► MÖTEN

Västra Sunds vatten bolagsstämma

onsdag 10.12. kl. 20.00 i branddepån

► MÖTEN

Kommunfullmäktige i Lemland

sammanträder torsdagen den 11 december 2008 kl. 19.00 på Kommungården i Lemland . Kommunfullmäktiges ordförande Sune Eriksson

► MÖTEN

ECKERÖ KOMMUN

Eckerö kommunfullmäktige sammanträder
onsdagen den 10 december kl. 18.30 på Kommungården, Överby, Eckerö kommun.

Vänligen notera tid och datum!

Marie Löfström
Kommunfullmäktiges ordförande

► LEDIGA PLATSER

Ekonomiansvarig

Ålands Problemvfall Ab söker en ekonomiansvarig. Läs mer på vår hemsida www.apab.ax. Sista ansökningsdag: 15 december

► LEDIGA PLATSER

IT-assistent

Mariehamns stad lediganslår en tjänst som **IT-assistent** vid IT-avdelningen.

Dina huvudsakliga uppgifter är tekniskt underhåll av stadens datorer, programunderhåll, användarsupport, installationer, mm.

Du har IT inriktad gymnasieutbildning eller motsvarande samt erfarenhet av Windows 2000/XP. Att Du är serviceinriktad och har förmåga att samarbeta ser vi som en självklarhet då stor vikt läggs vid den sociala kompetensen.

Din ansökan vill vi ha **senast den 18 december 2008 kl. 16.15** till Mariehamns stad, IT-avdelningen, Box 5, AX-22101 Mariehamn, märkt med "IT-assistent-09".

Vill du veta mer ring IT-chef Henrik Granskog tel. 531600, henrik.granskog@mariehamn.ax eller vik. IT-planerare Daniel Tildeman tel. 531604, daniel.tildeman@mariehamn.ax

MARIEHAMNS STAD

www.mariehamn.ax

Prata med regeringskompisarna först

■ **Centerns** ordförande bjöd i veckan in till rundabordsdiskussioner om självstyrelsens utveckling. Initiativet är lovvärt, från Obunden Samlings sida har vi en uttalad vilja att samverka kring sakfrågor. Vi var också det enda partiet (!) som nappade när Frisinnad Samverkan gjorde en liknande inbjudan 2003. Självstyrelsens bevarande och utveckling är ett område som ligger oss varmt om hjärtat. Så; vi kommer.

Däremot borde från centerns sida fundera på om inbjudan är rätt riktad. Som framgår av uttalanden och initiativ från den samlade opposition och de fyra oppositionspartierna var för sig så är oppositionspartierna redan inne för en utvecklad självstyrelse, främst när det gäller vad som kunde kallas nästa steg; utökad ekonomisk självstyrelse.

Inbjudan borde istället riktas till regeringskollegan liberalerna, där intresset verkar vara betydligt svalare för att inte säga iskallt, endast med några få glimtar av motsatsen. Centern själv bör också sitta ner runt eget bord och fundera vad som är viktigast, att driva politik och utveckla självstyrelsen och samhället eller att ständigt bara vara vid makten?

Makten är ett mål, inte ett medel för centern av i dag, detta gör att en lite märklig parlamentarisk situation uppstår då 20 mandat i lagtinget (inkl. hela centern) tydligt är för utökad självstyrelse men bara åtta av dem är innanför regeringsstängslet och dessa upplåter sig som ett slags status quo-självstyrelse-gisslan.

Vi kommer, som skrivet, gärna och pratar men ännu bättre är att samtalsresurserna dels satsas runt regeringsbordet, trots att det är

fyrkantigt och har stundtals vassa hörn, dels inom centern.

Sätt också den de facto pågående avvecklingen av självstyrelsen på agendan där alltmer av den åländska lagstiftningen ersätts med blankettlagar av (c)(lib)-regeringen och där en självstyrelse som stampar på stället inflationsdevalveras jämfört med systerautonomierna i Norden som tar både många små och några stora steg mot större självständighet, i samförstånd med moderlandet Danmark.

Det allra bästa man kan göra är att efter dessa diskussioner komma med konkreta förslag till lagtinget, det forum där vi i första hand, inför vår huvudman; Ålands folk, ska diskutera och besluta om dessa saker. Om det inte går via regeringen så finns det möjlighet för lagtingsledamöter att på egen hand väcka initiativ i lagtinget.

Danne Sundman (ob)

Lyktfadäs i Lemland

■ **Det är** med blandade känslor man i höstmörkret passerar korsningen Lemlandsvägen – Lembötevägen. Skall man skratta eller gråta. Jag tror jag väljer det senare, eftersom saken är rätt så allvarig.

Efter mycken möda fick kommunen/ landskapet upp lyktstolpar i korsningen, en bra och säkerhetsbefrämjande åtgärd. Här rör sig flera skolbarn till och från bussen och jag har tyvärr också sett ett par småpojkar leka vid stora vägen utan reflexer på sig.

När då lyktstolparna väl var uppe och ikopplade visade det sig att en av de viktigaste gatlyktorna, den vid busshållplatsen på västra sidan, inte lyser. Inte heller den som står en bit in på Lembötevägen. Det här har varit läget i ett par månader.

Så då undrar man, har det gjorts ett misstag vid monteringen som inte är så lätt att rätta till, eller är kommunen så slö att man inte bryr sig? Belysningen i korsningen har ju kommit till efter ett noggrant övervägande av trafiksäkerheten i området.

En annan gatlykta som varit släckt i minst ett år är den första vid Lemströms kanal på lemlandsidan. Den är också viktig, det står skolbarn i närheten varje morgon och väntar på skolskjutsen. Visserligen är de duktiga och står en bit in på sina infartsvägar, men med lite mer belysning skulle det nog kännas tryggare för oss som passerar i rusningstrafiken.

Så, vad säger Lemlands kommun, som jag antar ”driver” dessa gatlyktor?

Observant trafikant

Vad får jag för tv-avgiften?

■ **Jag** har skrivit om detta förr, men inte fått något svar. Skall det lyckas bättre nu? Har ansvarig minister för Ålands radio och tv något att säga?

Jag läste tidigare i höstas att licensen skulle höjas för att public service-bolaget skulle börja med tv. Sen blev det visst beslut att det inte skulle bli tv, men avgiften höjdes ändå.

För min del är redan dom 200 euron alldeles för mycket. Jag ser på FST 18.15 – 18.30 och Åland 24, det är vad jag har nytta av för 200 euro. Jag lyssnar på Steel-Fm, Riks-Fm och ibland Radio Extrem.

För allt det andra har jag Boxer från Sverige och betalar till den operatören direkt och har på det viset flera kanaler.

Hur skulle det vara med färre chefer på radion, då skulle man ha pengar att göra program för utan att höja licensen.

Det är min åsikt.

Lars Westeson

P.S. Jag ser också Yle 1 och Yle 2, men eftersom jag inte kan finska så har jag ingen glädje av det. D.S.

Messa Nyan!

0457-323 4444

► MÖTEN

Ålands Energi och Sjöfartstekniska förening r.f (ÅESF r.f)

håller

VALMÖTE

måndagen den 15 december kl. 19.30

OBS! Ändrat datum, i TCÅ kansli, Strandg. 23, Mariehamn

Ordförande

Vi behöver cykelväg!

■ **Till landskapsregeringen** och trafikavdelningen! Flera gånger har jag klagat över miljö- och hälsoproblem på grund av avgaser och buller vid bostaden, men hittills utan effekt.

Vore det inte snart på tiden att stänga av den så kallade Jomalarakan, som går över åkrarna vid Dalkarby träsk, ett vattenskyddsområde och miljökänsligt. Vi har Nya Godbyvägen för bilarna, den räcker. Jomalarakan behövs inte.

Samhället kan inte fungera enbart på biltrafikens villkor, det måste gå att få bort bilarna från grönområden och från stads kärnan så att gågator och ett bilfritt city kan införas av personer med visioner och sunt förnuft. Om förnuftet får råda så görs det innan man sätter igång med fantasibyggen som Föglötunneln.

Vad vi däremot nödvändigt behöver är en cykelväg från stadsgränsen till Dalkarbyvägen. Som det är nu är det livsfarligt att cykla där.

Tack på förhand!

För det sunda förnuftets väg

TV-programmet

torsdag 4 december

7.00 Gomorron Sverige [6771128]
8.15 Julkalendern: Skägget i brevlådan [6852704]
Även senare i dag.
8.30 Gomorron Sverige, forts [9145636]
10.30 UR [1169810]
13.00 Rapport [96013]
13.05 På spåret (R) [6798162]
Även 7/12.
14.05–14.35 Morgonsoffan (R) [104075]
14.40 Nobelpriset 2008 – medicin [582839]
15.10 Plus (R) [6174487]
15.40 Fråga doktorn (R) [6084810]
16.10 Gomorron Sverige [6753636]
17.00 Rapport [19839]
17.05 Scouts safari [6363278]
17.30 Rea [91758]
17.55 Bernard [5485984]
18.00 Anslagstavlan [92487]
18.05 Skidskytte [9529162]
Direkt. Världscupen Östersund. Damernas individuella start. Forts i SVT2
19.00 Rapport [70704]
19.10 Regionala nyheter [9822365]
19.15 Go'kväll [134181]
Även 6/12.
19.45 Julkalendern: Skägget i brevlådan (R) [366742]
20.00 Kulturnyheterna [11075]
Även senare i dag.
20.15 Regionala nyheter [5056520]
20.30 Rapport med A-ekonomi [574]
21.00 Mitt i naturen [425]
Naturprogram. Vad är egentligen en fisk? Det benar Martin Emtenas ut. Även 5/12, 7/12.
21.30 Andra Avenyn [346]
Även 5/12, 6/12.
22.00 Spanarna 20 år [77013]
Även 11/12.
22.45 Perrongen [3051013]
23.00 Debatt [95487]
Även 5/12, 7/12.
23.45 Grosvold [7008988]
Även 9/12.
0.30 Kulturnyheterna (R) [6152037]
0.45 Uppdrag granskning (R) [9768495]
Även 6/12.
1.45 Toppform (R) [4732921]
Även 7/12.
2.15–7.00 SVT24 [85967495]

10.30 24 direkt [92003907]
16.10 Agenda (R) [1508094]
16.55 Dokument inifrån: Älskade pappa (R) [9740568]
17.55 Eftersnack (R) [83617]
18.20 Nyhetstecken [8023278]
18.30 Oddasat [49839]
18.45 Uutiset [252100]
19.00 Skidskytte [2568]
Direkt. Världscupen Östersund. Damernas individuella start. Forts från SVT1. Kommentatorer: Christer Ulfbåge, Kalle Grenemark.
20.00 Kunskap och vetande [1617]
Danskt vetenskapsmagasin från 2007. Del 3. Alger – framtidens räddning? I nyhetsrapporteringen har algerna ofta dåligt rykte, men i framtiden kan de mycket väl komma att användas som såväl bränsle, livsmedel som medicin.
20.30 Skolfront [9948]
Samhällsprogram. Programledare: Natanael Karlsson, Filip Struwe.
21.00 Hype [5297]
Nöjesmagasin. Programledare: Karin Winther. Även 6/12.
21.30 Zapp Europa [4568]
Reportageserie. Del 10 av 10. Programledare: Stephan Yüceyatak
22.00 Aktuellt [4181]
22.30 Himlen kan vänta [3452]
Dokumentärserie. Del 5 av 8. Allt är som vanligt, inget är som vanligt. För Helena, George, Martin, Susanne och Frida blir livet efter beskedet om en livshotande sjukdom aldrig som förut. Men samtidigt är det just det vanliga livet som de alla strävar efter att uppnå.
23.00 Sportnytt [66568]
23.15 Regionala nyheter [1865988]
23.25 Rapport [2580549]
23.30 Gloria [893297]
FILM Amerikansk kriminalfilm från 1980. Jack Dawn och hans familj blir mördade av mobben därför att han tjalade till FBI. I rollerna: Gena Rowlands, Julie Carmen, John Adames. Regi: John Cassavetes.
1.30–2.25 The Tudors (R) [3965853]
Henrik fortsätter att försöka hålla Katarina och sin förstfödda dotter borta från tronen.

7.30 Nanny [733636]
8.00 Alla älskar Raymond [592636]
8.25 Just shoot me [7792181]
8.55–9.50 Montel Williams show [4616891]
10.40 Top model 8 (R) [7370758]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [5730742]
12.30 Rachael Ray [8977029]
13.25 Alla älskar Raymond (R) [4820758]
13.50 Våra bästa år [2224605]
14.40 Oprah Winfrey show [1741181]
15.35 How I met your mother (R) [4198297]
16.00 Project runway [990094]
17.00 Top model 8 [909742]
18.00 Extreme home makeover [859618]
Amerikansk inredningsserie från 2006. Programledare: Ty Pennington.
19.00 How I met your mother [382891]
Amerikansk komediserie från 2005. När Lily syns mer och mer i lägenheten känner Ted sig utanför sina förlovade rums-kamrater.
19.30 2 1/2 män [381162]
Amerikansk komediserie från 2003.
20.00 2 1/2 män [388075]
Amerikansk komediserie från 2003. De två bröderna stöter på en omstyld Judith och hennes nye pojkvän på biografen.
20.30 Sjukhuset [387346]
Svensk dokumentärserie . Barnmorskan Ann är med om en dramatisk förlösning. Trots att barnet reagerar på värkar så vill det inte komma ut.
21.00 Du är vad du äter [382926]
Svenskt livsstilsprogram från 2008. Del 10.
22.00 Nytt läge [371810]
Svenskt inredningsprogram från 2008.
23.00 Hell's Kitchen [362162]
0.00 2 1/2 män (R) [243105]
0.55 Navy CIS [7344105]
1.55 The closer [5656698]
2.50 Förhåxad [1213105]
3.45–5.50 Den spanska lägenheten **FILM** [73483698]
Fransk komedi från 2001. I rollerna: Romain Duris, Judith Godrèche.

6.10 Hundjobb (R) [6622655]
Även 10/12.
6.50 Nyhetsmorgon [28438452]
11.00 Nyheterna [960013]
11.05 Efter tio [3931704]
12.00 Nyheterna [330723]
12.10 Efter tio, forts [9007704]
12.45 Hem till gården [755278]
13.10 Hem till gården [2650365]
13.45 Nyhetskanalen [5029617]
14.00 Trav: Dagens rätt [561471]
14.30 Bingo: Full bricka
15.25 Nyhetskanalen [7174758]
15.30 Doktorn kan komma (R)
16.25 Will & Grace (R) [814425]
16.50 That '70s show (R)
17.20 That '70s show (R) [8040487]
17.45 That '70s show (R) [110181]
18.10 Postkodlotteriets 50-50 [140162]
18.40 Lokala nyheter [9238094]
18.50 Lokalt väder [9229346]
19.00 Studio: Handbolls-EM [803159]
19.15 Handboll [5156742]
Direkt. Österrike–Sverige.
20.35 Keno [6822520]
20.40 Studio: Handbolls-EM [2859723]
21.00 Bröllopsform [380568]
Svenskt livsstilsprogram från 2008. Ronny och Birgitta ha varit gifta i 17 år och har en dotter. På senare år har deras olika personligheter börjat ställa till problem. Programledare: Eva Ruzs, Martin Lidberg. Även 8/12.
22.00 Medium [379452]
Amerikansk dramaserie från 2008.
23.00 Nyheterna [754159]
23.25 Sporten [3814810]
23.35 Vädret [6280520]
23.38 Lokalt väder [306280520]
23.40 Ice road truckers [6342902]
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [1504679]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [5642495]
2.10 Numbers (R) [9249563]
2.55 Advokaterna (R) [7365969]
3.40 Hope & Faith (R) [8497853]
4.05 Hope & Faith (R) [8488105]
4.30 Inte helt perfekt (R) [7146389]
4.50 Nattskiftet (R) [2746940]
5.45–6.10 Hundjobb (R) [8834124]
Även 11/12.

6.00 God morgon med A-laget
God morgon tillsammans med Isa, Petski och Magnus.
10.00–11.11 Veta
16.44 Spotlight
Granskar – ifrågasätter – klargör. Dövtextning.
17.14 Kortnytt
17.15 Park
Att gå i åttan. Inte yngst, inte äldst. Vad är normalt på åttan?
17.45 Julkalendern med BUU-klubben Ett fall löser sig, men genast dyker nästa upp för LasseMajas detektivbyrå.
18.15 TV-nytt
18.30 Krökta rummet
Turister från stenåldern, experimentell arkeologi, rädda dyngbaggen!
19.00 Solens mat
Bo Hagström besöker krögaren Beppe på ön Ponza och får förutom pasta också smaka på en smörgås som botar sjösjuka.
19.30 Station T: Mumier
Tom träffar Bokstensmannen, den intressantaste mumien i Norden.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.24 5 minuter
Bakom kulisserna på FST5: Självständighetsbalen.
20.30 Familjen Sommer
Del 20. Dansk dramaserie om läkarfamiljen Sommer.
21.30 Seportaget: Brev från Bolivia Dövtextning. Ulrika Rehnström från Pargas bor i Sydamerikas fattigaste land Bolivia.
22.00 Slöjor och höga klackar
Del 3 av 6. Vi möter en generation av unga, som är långt från mediernas bild av muslimska fundamentalister.
22.30 Hill Street Blues (R)
23.20 Kvällsnytt
23.25 Oddasat
Nyheter på samiska.
23.40–0.08 När storken sviker
Vilka erfarenheter har danskar av barnadoptioner? Stig och Vibeke reser till Indien för att träffa en flicka i ett barnhem.

Nyheter/Nöjesprogrammet "TRÅL". I trål talas det om åländska vinternöjen. **Programledare:** Adam Öhman.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Tove Teir-Siltanen. Även c:a 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Musikpaletten. Countrymusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den fjärde delen av kapitlet De gamla åren och retstickan Tjattran ur sagan Dylan Plymsvans. Del 1–5 sänds även fredag 12:30. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Frågetävling **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Musikrebus. Musikalisk tävling där man med hjälp av musikaliska ledtrådar ska lösa en rebus. Även söndag 12:00. Med Josefina Jansson. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Albin Dahlin. **16.15** Argument. Aktuella ämnen diskuteras och debatteras med inbjudna gäster. Även söndag 15.30. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Från 17:00. **19.10** Åland i dag. Från 16:15–17:00. **20.00** Ålandsnytt. Från 18:03. **20.03** Åland i dag. Från 17:10-17:45. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris.

Nöjes- och kulturprogrammet "Trål"

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [62736742]
9.15 Dalens härskare (R) [8427556]
Archie går motvilligt med på att överlåta uppgiften som fotbollslagets tränare åt Paul. Duncan är på arbetsintervju i Glasgow.
10.08 Nöjesrävorna [306092636]
10.30 En sann historia: Jag älskar dig [5926]
11.00 Tv-nyheter [26723]
11.05–11.54 Grannar och vänner (R) [1848384]
12.00 Ettans morgon-tv [10926]
13.00 Tv-nyheter [81181]
13.05 A-studion [7536617]
13.40 A-plus [4915433]
14.00 Prisma Studion [6075]
14.30 Läkarna [4094]
15.00 Tv-nyheter [75433]
15.05 Fader Dowlings mysterier [2678278]
En prickskytt som lurar på taket har fader Dowling som måltavla.
15.50 Det nordiska ljuset: Urskogen [3720461]
16.00 Riksdagens frågetimme [61636]
Direktsändning.
17.00 Tv-nyheter [82654]
17.08 Grannar och vänner (R)

[300937094]
18.00 Tv-nyheter och väder [4075]
18.30 Prima [94742]
19.15 Kungskonsumenten [136549]
19.45 Hemgatan [316907]
20.30 Tv-nyheter och väder [34926]
20.55 Sportrutan [4917568]
21.05 A-talk [593094]
Veckans debatt.
21.50 Kulturkliniken [935907]
22.20 Läkarcentralen på Clarence Street [8547520]
23.10 Tv-nyheter [3443487]
23.15 Elling [9663549]
FILM Norsk komedi från 2001. Varm komedi. Två vuxna karlar flyttar strax före jul från en anstalt till en egen bostad för att pröva sina vingar. I rollerna: Per Christian Ellefsen, Sven Nordin. Regi: Peter Naess.
0.40 Euronews [5383143]
0.50 Nyhetsfönster [48485853]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [1999227]

6.00 Tellus-frågesport
6.50 Lilla tvåan [9512520]
8.19 Jul i Valhall [404649926]
8.44 Naturobservation: Älg
8.53 På gräsrotsnivå
9.00 Oddasat [2319164]
9.15 Regionala nyheter
10.35 Hjärtan i brand [8274433]
11.00 Saras kök [3655]
11.30 Vi ses på macken! [9753155]
11.55 Laxvagabonden [8510655]
12.25 Den rätta frågan [8828758]
12.50 Med tåg mot döden [6293687]
FILM Amerikansk thriller från 1952. rollerna: Charles McGraw, Marie Windsor. Regi: Richard Fleischer.
14.05 Endast den som fiskar kan fånga fisk [9653181]
14.30 Finland express [1331907]
15.10 Akuten [152926]
15.50 Derrick [3042433]
16.50 Nyhetsåret [5946704]
17.00 Benjamin Björn [82568]
Bästisarna. Hamstern Harry.
17.22 Lilla tvåan
17.51 Julkalendern [108026365]
18.00 Respasset: Idrott i Indien [43520]

18.50 Tv-nyheter [4358013]
19.00 Regionala nyheter [67742]
19.10 Sportrutan [6211100]
19.15 Tvåans intervjuer [6218013]
19.20 En utlandsfinländare berättar: Sångare från Amerika [497162]
19.50 Skidskytte [4758704]
20.50 Stjärnor berättar: Hannes Häyrinen [9043920]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [1515094]
22.05 Kriminalhistoriska berättelser [853839]
22.35 Ögonvittnet: Ett heligt bedrägeri [7440181]
23.05 Abc i att binda sig [2653433]
23.55 Gränsen – The Border [5118346]
0.40 Musik-tv: Önskemål [9351476]
1.25 Tellus-frågesport [34860501]
2.00 Frågespel [9573358]
3.00 Dolt ord [5973394]
4.00 Sudoku [3973114]
5.00–6.00 Frågespel [9373150]

5.50 Väder [82524384]
6.25 God morgon Finland [11993723]
9.10 Vad ska vi äta idag? [9984013]
9.15 Känslor och dofter [2661891]
10.05 Frågesport [5592278]
10.50 Emmerdale [4107094]
11.20 Köpkanalen [2060641]
12.40 Joulutervehdys [5888636]
13.55 Livet väntar [305592]
14.25 Frågesport [417907]
14.55 Ally McBeal [2187655]
15.50 Nöjesnytt [4483723]
15.55 Frågesport [251687]
16.30 Nyheter [615346]
16.35 45minuter [6403636]
17.30 De vackra och de djärva [835538]
17.55 Vad ska vi äta idag? [1699487]
18.00 Emmerdale [294297]
18.30 Hullu kokki Piemontessa [279988]
19.00 Sjuans nyheter [275617]
19.15 Ekonomi nyheter [702556]
19.25 Dagens väder [8787471]
19.30 Dolda liv [654520]
20.00 Fiksumpi kuin koululainen [329432]
21.00 House [655384]

Svävar. Amerikansk dramaserie.
22.00 Tians nyheter [584592]
22.20 Resultatrutan [7925075]
22.30 Keno [652742]
22.31 Specialgruppen [100643549]
23.30 The Transporter – Transportören [8355568]
FILM Amerikansk thriller från 2002. En fartfylld actionthriller om en före detta yrkesmilitär som utan att ställa frågor transporterar gods från ett ställe till ett annat. När han en dag blir förnyfiken är följderna ödesdigra. I rollerna: Jason Stat-ham, Qi Shu, Matt Schulze. Regi: Louis Leterrier och Corey Yuen.
1.20 Will & Grace [9160501]
Hästlekar. Grace deltar motvilligt på sin pappas födelsedag, Jack snubblar på sin egen programidé.
1.45 Vinstpotten late night [8401766]
3.00–5.50 MTV3 Jouluchat [36128785]

Höns är absolut inte dumma!

MESSARE

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ Det där att titta på porr osv.. lagar du maten själv också? **0457.**

■ ■ ■ Hej! Vet någon om privata familjedagvårdare i Godby? Fr.o.m årsskiftet deltid för en två-åring. **Anni 050 355 57 11.**

■ ■ ■ Supernöjd Miskund; kunde inte ha skrivit det bättre... **H. Lika nöjd Miskund.**

■ ■ ■ Nu är det snart jul då tomten tittar fram i vindsfönstret vid Nyfahlers! **040.**

■ ■ ■ Vad i jösse namn har Eckerö för tv-reklam nu igen?! Haha. **Oolänning**

■ ■ ■ Tack för insändarn Supernöjd Miskund. Äntligen någon som uttrycker det som många känner. Tack Mise för ett välfungerande sopsorteringssystem. **Supernöjd Miskund även jag!**

■ ■ ■ Boende i Godby: Har ni sett ragdoll-katten Natacha hemma från Lövv.? Hon är långhårig, vit/beige med brun svans och öron, nosen är brun/vit och tassarna vita. Väldigt tillgiven och "pratar" gärna med förbipasserande. Hon är försvunnen sen förra måndagen! **0457 383 4870.**

■ ■ ■ –Förlåt att jag säger det Stina.

Men jag tycker ärligt talat att din man spelar pajas! –Han spelar inte. **0457.**

■ ■ ■ Egen bio, drömmen för många barnfamiljer. Tänk efter, blir barnen lyckligare och friskare, är det hållbar utveckling för barnens framtid. Krig finns det tillräckligt i världen utan att se det på film också, vakna. **0457.**

Om man känner sig mobbad ska man ha klart för sig vad som räknas som mobbing. Och inte använda ordet slentrianmässigt. Sânt gör att människor utsatta för det inte tas på allvar. Precis som utbrända inte tas på allvar ute i samhället bland medmänniskor. Du kan vara utsatt för orättsvis behandling men det är inte du som avgör om det är så allvarligt som mobbing. Det gör facket eller arbetsskyddet. Jag vet vad jag talar om – subjektiv mej hit och dit. Förstår nog av ordval vad du jobbar med! **040.**

■ ■ ■ Nu har ett toppjobb gått till en icke ålänning. Dags att regeringen gör någonting åt alla jobb som går välutbildade ålänningar förbi ÅHS. **0457.**

Julkalendern

En palindrom som inbegriper samtliga.

Bilden klistras in på ruta 13.

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en ledråd till ett ord och en bild. Svaren bildar tillsammans ett grötrim. Med varje ledråd ges också anvisningar om var bilden skall placeras i rutsystemet. Om du har klistrat alla rutor rätt är rimmet klart tisdagen den 23 december. Rimmet skall skickas in per post till Julkalendern, Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn eller via e-post; karin.erlandsson@nyan.ax senast 30.12. Alla som skickat in rätt rim (eller en kreativ variant) deltar i utlottningen av spelet i originalutgåva inklusive spelpjäser och tärning. Frågor besvaras på telefon 528 467.

HÄLGE

debatt

■ ■ ■ Underligt att Elbolagen kan räkna så olika på elpriserna . Skyll på en massa andra saker. Avgå ni som inte kan räkna. **0457.**

■ ■ ■ Här är också en som inte vill få sin privata väg sönderkörd den är 400 m så en fråga till MISE, Lagar ni vägen, för den som kör får laga vägen så är det. **Privat.**

■ ■ ■ Eller så kallas man lyckost. **0457.**

■ ■ ■ Du som tog min jacka från Indigo i lördags kan du vara snäll och lämna in mina nycklar till polisen! Behöver dem verkligen! **0457.**

■ ■ ■ Elgiganten i Sverige, mobilen Sony Ericsson C702 kostar 240 euro, här 370. I Telebutiken i Mariehamn t o m 399 euro! Låt er inte luras! **050.**

■ ■ ■ Tack för den intressanta utställningen i terminalen på flygplatsen. Jättebra! Mer sânt om kommunikationshistoria. Tack! **0457.**

■ ■ ■ Kan den vithåriga gubben i Norrboda som håller sina vänner med julgranar ta dom på egen mark i år. **En som vet skillnad på eget och andras.**

■ ■ ■ Höns är absolut inte dumma! De känner igen olika människor. De går att lära dem konst. Äggen där höns går fritt smakar faktiskt också bättre. **Hönsägare.**

■ ■ ■ Bravo & tack A-M Petterson för din fina och kloka insändare! Tyvärr är det många som inte tar den till sig bara för att du nämner Guds namn, tror jag. Må väl! **040.**

■ ■ ■ Grattis på er alla i Finland på nationaldagen den 6 också till alla från Rumänien på er nationaldag den 1 december önskar **Sopihe från Sverige.**

■ ■ ■ Tack Leif för en underbar kväll i fredags på Fredley! Glömm dej aldrig! => **0400.**

■ ■ ■ Varför ett så klen utbud av färskvaror på Kea i Söderby? Skulle gärna som lemlandsbo handla allt hos er, men tvingas alltid ändå åka in till stan för att få allting, i synnerhet vad gäller grönsaker så är det dåligt. Utöka gärna så kommer säkerligen era kunder att handla betydligt mera. **0400.** Svar: –Det är svårt att ha allt, men vi tar gärna emot önskemål. Messaren kan ta kontakt med personalen. Går det inte att få tag på meddelar vi kunden, svarar **Marina Andersson på KEA-market.**

NYANS ROS

...till poliserna **Tommy Thörnroos** och **Jan Johansson** för ert mycket uppskattade besök. Välkomna igen! önskar **elever och lärare vid Föglö grundskola.**

... till alla **volontärer, musiker och besökare** som hjälpte oss att göra världsajdsdagens musikcafé till en succé. **Arrangörerna** rosar.

...till **Kaj Fridlund.** Bufféskåpet och de fina tavlorna pryder sin plats. Rosar och tackar gör vi **alla på Mariegård.**

Problem. ”Vad kan vi ta oss till, för att få ned antalet berusade förare i den åländska trafiken?” undrar insändarskribenten. Bilden visar spåren av en rattfull förare som körde in i en trädgård på Lemlandsvägen mellan Önningeby vägskäl och Lemströms kanal i våras. Foto: JONAS EDSVIK

Hur få bukt med rattfylleriet?

■ **Man blir** ju rent ut sagt förbannad!!!! Eller är det frustrerad man blir? Man känner sig i alla fall väldigt maktlös...

■ **Lördagens Åland** innehåller tre (3) notiser om rattfylleri. De har så liten plats i tidningen, att man undrar om de alls kommit med, ifall det funnits annat att skriva om?

Eller är de med för samvetets skull?

De kanske har blivit lite som med nyhetsrapporteringen från mellanöstern. Verkar som om det måste vara med en liten dos i nyheterna varje dag, bara för att, liksom...

Man är uppväxt med stenkastande ungdomar och bombplan, självmordsattacker och lemlästade människor på kvällsnyheterna... Men är det egentligen någon som bryr sig?

Det är ju alltid samma sak. Inget nytt. Man är uppväxt med det och har tröttnat på att se det.

■ **Är** det likadant med ”våra” åländska rattfyllerister?

Har vi tröttnat på att läsa om att vi, förmodligen dagligdags, färdas tillsammans med mer eller mindre alkoholpåverkade bilförare på våra vägar och gator?

Vill vi inte läsa om dessa obekväma sanningar i onödigt stora notiser, tryckta med onödigt stora rubriker?? Känns det bättre om de är lite lagom små, på kanten av tidningssidan, så man snabbt kan bläddra vidare till gästhamnsbyggen och EU-val?!

Ungefär som att passa på och utföra toalettbesöken när man hör första stavelsen i Gazaremsan eller Golan-höjderna på kvällsnyheterna... För reklaminslagen, de innehåller ju i alla fall nåt nytt då och då.

■ **Återfallsförbrytare.** Det är ju vad de är. Mannen som i fredags dömdes för rattfylla, för fjärde gången!!

Tyvärr är han ju inte ensam om sin ”bedrift”. Det händer

ideligen. Han är alltså dömd tre (3) gånger sedan tidigare. För rattfylla.

Han var fortfarande under prövotid för den senaste domen, när han åkte dit!!! Är det någon som tycker att han verkar förstå?? Är det någon som tycker att vårt system verkar fungera??

Är det någon som tycker det varit himla beklagligt, ifall deras barn blivit nedmejade av honom på hans fyllefärd, dendär gången??

”Straffet blev så pass hårt”, skriver tidningen...

Han fick trettiofem (35) dagars fängelse. **Som omvandlas till trettiofem (35) timmars samhällstjänst!!** Och några månaders körförbud...

Är det någon som tror att den mannen riskerat sina medtrafikanter liv för sista gången??

Min arbetsvecka är mer än trettiofem (35) timmar. Jag ser den inte som speciellt jobbig. Den är absolut inte ett straff.

■ **Min** spontana reaktion är: Lås in idioterna så de lär sig! Men vid närmare eftertanke, så ställer man sig frågan, är det straff eller vård som rår på dessa människor? Vad kan vi ta oss till, för att få ned antalet berusade förare i den åländska trafiken?

Finns det några tankar om detta?

Fabian Westerlund

PS.Vågar något av nyhetsbladen bunta ihop varenda spaltmillimeter som skrivits om ”våra” åländska rattfyllerister t.ex. de senaste fem (5) åren i en separat bilaga, som en liten påminnelse om vad som pågår?

Eller blir den bilagan både för dyr och för tung?? DS.

Vi skrev rätt stort om en rattfyllerirättegång i lördagens tidning och hade domarna mot de grova rattfylleristerna på första sidan i tisdags. Men vi grunnar på vad mera som kan göras just nu, utan idéer är vi inte.

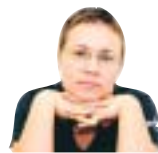
Red

ZITS

”Förtroendet är ett samhälles själva livsnerv. Utan det fungerar varken demokratin eller marknaden.
HELLE KLEIN I AFTONBLADET

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Mitt i allt

Nina Fellman

Rätt och fel känns i börsen

Smakar maten?

Det, och mycket mer, diskuterades kring lunchbordet i tisdags. Någon tyckte att man inte ska bry sig så mycket om mat, för då äter man bara så mycket. Någon annan att man får svulla på helgerna, för då är allt tillåtet.

En tredje visste berätta att någon i tv sagt att 60 % av matupplevelsen bygger på hörsel, på hur maten låter när man tuggar den.

Nyans lunchbord är helt enkelt en oändlig källa till kunskap och åsikter.

Jag blir mer och mer upptagen av mat, men jag tror faktiskt att jag äter mindre. Tanken att stoppa i mig något som paketerats och preparerats på flera olika platser på jorden för att slutligen hamna i en frysdisk nära mig, är närapå obehaglig. Det vore väl inte så mycket med det, om detta mitt samvete inte blev så dyrt. Med en stor familj och ett ömskinnat mat- och miljösamvete riskerar våra matkostnader stiga lika snabbt som börserna sjunker i världen.

Även om jag ägnar en hel dag åt att koka en soppa, och därmed eliminerar en massa fördyrande halvfabrikat är det ekologiska och närproducerade så dyrt att jag måste vända mig bort när kortet viner genom kortläsaren.

Det är ju så oerhört många faktorer man vill (och måste) ta hänsyn till när man handlar. Så här på rak arm kan jag räkna upp åtminstone tio:

- pris
- smak
- transporter
- ekologiskt/konventionellt
- närproducerat
- rättvist producerat
- giffritt/besprutat
- genmodifierat
- näringsvärde
- förädlingsgrad
- används barnarbetskraft
- hållbar användning av vattenresurser

Så står man där med sin veckohandlingslista och stirrar på den ekologiska rättvisemärkta avocadon som kostar 5 euro/styck och kommer från Chile. Man tänker på hur mycket avocado en 16-åring kan äta utan att ens märka det. Man tänker på hur hönsen har det i sina små burar och på hur råkor fångas på ett ställe, kokas på ett ställe, blir frysta på ett ställe och skalade på ett fjärde. Eller något.

Man tänker på alla fetto-programmen i tv och på hur gott det är att dricka stora klunkar läsk direkt ur flaskan när man kommer ur bastun.

Till sist vill man inget ha, och det är hemskt för någon som älskar mat. Den enda utvägen är att porra ner sig i en riktig feting-kokbok med recept på saker man ska slå ihjäl med sina bara händer eller driva upp med hästskit och månsken.

Det är då man drömmer om att bo någonstans där det inte är så förtvivlat omöjligt att odla tomater på friland.

Konsten att leverera åsikter blir allt viktigare

Få höjdpunkter. Bra talare sockrar inte den åländska marknaden. Trots det blir det allt viktigare att inte bara veta vad man säger, utan hur man gör det. Bilden är tagen i ett helt annat sammanhang, vid en debatt i Självstyrelsegården om fiskeregler. Foto: ERKKI SANTAMALA

Konsten att hålla bra tal kan bära hur långt som helst. Se bara på Barack Obama, som verkligen är en konstnär på området.

Att lyssna på amerikanska politiker som håller tal, särskilt blivande presidenter och blivande utrikesministrar som **Barack Obama** och **Hillary Clinton**, är en imponerande upplevelse. Det går så sömlöst, det kommer ut så genomtänkt, det finns sådana eleganta ordvändningar och sådana artiga hyllningar att en lyssnare som är van med vårt mer grovt tillyxade politiska språk knappt hänger med i vad som sägs.

Sanningen att säga sägs det inte alltid så mycket, men som dom säger det!

I Barack Obamas presentation av Hillary Clinton och de andra som ska leda den amerikanska utrikespolitiken under de kommande åren i måndags fanns inte ett spår kvar av de hätska duellerna i primärvalskampanjen mellan de två, bara respekt och uppskattning.

När tal hålls och presskonferenser ges är det inte bara snacket som flyter, allt gör det. En högt uppsatt politiker vet vad journalisterna heter, kan skämta om nya frisyrier, kommentera politiska motståndares utspel i andra medier och få snygga knorrar på de svåraste frågor. Sånt som senare kan beskrivas som allvarliga grodor är för det mesta högst ordinära mänskliga misstag.

Under presidentvalskampanjen skattade man till exempel gott åt att **Sarah Palin** inte

visste vad en specifik handelsorganisation hette där USA medverkar, eller att hon hade problem med geografien i andra världsdelar. Handen upp, alla vuxna som klarar av att på en kartan pricka in Serbien, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Montenegro, Makedonien och Kosova utan problem. I vår egen världsdela.

Kraven på en amerikansk presidentkandidat är förstås högre än på vanliga dödliga, och det finns en stab av människor bakom dem vars uppgift det är att veta saker så att deras kille eller tjej också vet.

Vem har inte tittat på Vita huset på tv och önskat att man någon gång kunde få bli briefad om hur allting är medan man springer genom en korridor på väg till ett viktigt möte.

I våra egna små sammanhang rör vi oss långt, långt ifrån denna superverklighet. Dels förstås för att våra politiker, också de högst uppsatta, inte är långt mer än fritidspolitiker som tagit ett steg vidare, utan särskilda förberedelser eller desto mer skolning och oftast utan stödtrupper eller finansiering. Dels för att beslut och offentliga uttalanden sällan är resultatet av faktisk grundskunskap utan mera baseras på ett allmänt tyckande och troende.

Våra åländska frågor är kanske inte så stora, men de är ju viktiga för oss, och någon gång kunde man önska att det stod någon insatt person bakom en minister och viskade fakta i örat på honom eller henne, även om våra politiker som talare aldrig når upp till en Obamas höjder.

Det återstår att se vad Obama verkligen kan åstadkomma som president, men som demagog har han redan visat att politisk kommunikation är en konst som vissa excellerar i som andra konstnärer på violin eller piano. Kanske det vore dags att ta upp lite gammaldags bildning och ha eleverna i våra skolor att läsa och jämföra politiska tal och dessutom öva på att framföra dem.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.45 L 1) → 13.45 →	ÅBO 07.00/08.15 1) → 19.15/20.15 →	M:HAMN 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55 →	H:FORS 09.55/17.00 →	M:HAMN 04.15 →

Passagerare med el. utan fordon skal vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj./försälj. ej kan garanteras

1) Reservation för charteravgång på Galaxy den 5.12.2008
 Kontakta vår resebutik gällande jul- och nyårstrafiken

www.tallinksilja.fi

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK			
Sthlm - Mariehamn - Tallinn			
18.00	00.50	01.00	10.00
10.00	05.00	04.50	18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid ins/msa)			

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08			
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR			
Måndag-Lördag		Söndag	
MAR	KAP	MAR	KAP
08.00	09.15	12.00	13.15
16.00	17.30	18.30	19.30
15.30	12.00	17.30	14.00
22.00	19.00	23.00	20.00
Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskärs ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.			
Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskärs kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala. Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.			
ÅLAND-STOCKHOLM dagligen		ÅLAND-FINLAND dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50
09.55 M 1)	15.30	23.45 M	10.00
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30
07.45 M	18.00 1)		
03.20 L	20.10		
1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.			
M=Mariehamn L=Långnäs			
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.			
BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs-Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.			
VIKING LINE		Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11 www.vikingline.ax	

Julbord ombord!

21/11–23/12 serveras vårt stora Julbord i bufférestaurangen. Njut av läckra julrätter och fynda godsaker i taxfreebutiken!

Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar kl. 13.30 och kl. 18.30, fredagar–måndagar även kl. 8.30
Från Grisslehamn alla dagar kl. 10.00 och kl. 15.00, torsdagar–söndagar även kl. 20.00
Extratur: Från Grisslehamn 23/12 kl. 20.00. **Ej trafik:** 24–25/12 & 1–5/1 2009.

Bussinformation: Nyhet! Nu går vår anslutningsbuss till **Cityterminalen** i Stockholm vid alla båtankomster. Från Cityterminalen kl. 7.45 till 10-turen, kl. 12.45 till 15-turen och kl. 17.30 till 20-turen. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
 Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
 Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar

M:hamn Sthlm
 10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
 Sönd-Tisd 18:00 → 02:00
 Onsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
 Bokning tel 28 040 www.birka.se

STADSBUSSEN

Lördagen 6.12

ingen trafik

OBS! Fredagen 5.12
 slutar trafiken 18.10
 (ingen kvällstrafik)

Trevlig
 självständighetsdag

RÖDE ORM
 Tel 0457 5244 551

TORS DAG 4 DECEMBER 2008

| dagens ålänning |

”Jag har så många intressen”

Utanför stadsbiblioteket träffar vi dagens ålänning **Susan Ersten** från Lemland, som går med raska steg.

Vart är du på väg?
 –Jag ska handla julklappar.
Har du några idéer om vad du ska köpa?
 –Ja, jag har en färdig plan.
Vad önskar du dig i julklapp?
 –Snö!

Har du hunnit få någon julstämning än?
 –Ja, lite grann. Jag brukar tända ljus och så bakar jag pepparkakshus med barnen. Det försöker vi göra varje år, säger hon.

Vad jobbar du med?
 –Jag är hemma med barnen.
Vad gör du på fritiden?
 –Jag har så många fritidsintressen. Jag målar och grejar, säger hon.
Vad målar du för något?
 –Jag målar porslin och tallrikar som blir tavlor sedan.
Har du ställt ut din konst någonstans?

På väg. Susan Ersten ska göra sina julklappsinköp. För att fixa lite extra julstämning tänder hon ljus och bakar pepparkakor med barnen.

–Ja, en gång hade jag en utställning på Lumparlands bibliotek. Men för att arrangera utställningar behöver man pusha på, och det ligger inte för mig.

Susan berättar att hon vid sidan av måleriet ägnar sig åt sömnad, bland annat lappteknik.

Sist, men inte minst, får dagens ålänning hälsa till någon. Vem vill du hälsa till?

–Jag vill hälsa till min familj, min bror Mikael och mina föräldrar Sigvard och Kristina.

Text och foto:
LINNEA FRIMAN
linnea.friman@nyan.ax

Torsdag

Stockholm +1/-1 1,5m
 Åbo +2/-1 0,8m
 Helsingfors +3/+2 0,9m
 Köpenhamn +4/+3 0,6m

Fredag

Stockholm +3/+0 1,4m
 Åbo +0/-1 0,5m
 Helsingfors +3/+1 0,9m

Lördag

Stockholm +1/-2 1,6m
 Åbo -0/-2 0,5m
 Helsingfors +2/+1 0,6m

I går kl 14

	temp.	vind	moln.
Jomala	+3	SV	16
Åbo	+4	SV	13
Helsingfors	+6	SSV	11
Stockholm	-		

Vattenståndet i går kl 14

Föglö +37 cm	Åbo +61 cm
--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:23	15:38
Helsingfors	9:04	15:17
Stockholm	8:25	14:53

Max/min temp. 26.11 - 3.12. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+6,7	27.11.	+0,3	27.11.
Åbo	+6,6	28.11.	-1,8	27.11.
H:fors	+7,9	28.11.	-0,8	27.11.

* =Dagar saknas

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+2	
Åbo	-0	
Helsingfors	+1	

Utomlands i går

Köpenhamn	+4	Madrid	+6
Oslo	+0	Rom	13
Bryssel	+3	Aten	21
Moskva	+7	Las Palmas	18
London	+2	Phuket	31
Paris	+5	Peking	10

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Örtfisk
 4 portionsbitar fryst fiskfilé, torsk/sej, à 130 g
 0,5 tsk salt
 2 dl crème fraiche
 1 tsk franska örter, provencale
 1,5 dl fiskbuljong
 färsk timjan

Krydda fisken med salt. Låt crème fraiche, örter (eller örtkryddad crème fraiche) och buljong koka upp i en vid kastrull. Lägg ner den frysta fisken och koka på svag värme under lock ca 15 min tills fisken är klar. Strö över timjan vid servering. Servera med potatis, kokta grönsaker och bröd.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

Nu finns Riitta Nieminsens dockor och masker hos oss

SALT KONSTHANTVERK

Sjukvårteret Tel 21 505
 vard 10-17, lörd 10-14

Mini-AMARYLLIS

450 st

Gäller tors-fre

Stängt lördag 6.12

MATHIS Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
 Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

Mjuka klappar

för pappa, mamma, farmor, mormor, morfar, farfar

23€

Kom ihåg bebisströjan!

Julöppet fr 10.12 mån-fre 10-20, lör 10-16 sön 12-16
OBS! öppet 6.12. 10-16 och 7.12. 12-16

barnkläder • inredning • leksaker • mammaskläder • amningskläder • vagnar • babyprylar • presenter

Sittkoff • Tel. 12 266
www.aland.com/familia

BERNINA

Bernina Activa

Testvinnare

”Enkel att använda och härligt tyst”
 ”Snygga sömmar”
 ”Stort bekvämt tillsatsbord”

Suuri Käsiyölehti 5/08

753€

Komplett Bernina ull-tovningsset på köpet värde 122€

Gäller tom 23/12-08

DAX DELAR MED FÖRDELAR

Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210.
 Vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

Select Öppet 6-24 alla dagar!

RATTMUFFAR

Gråa och vita 9,90

NYGRÄDDADE BULLAR ALLA DAGAR!

NYHET!

Flera nya sorter i bullskåpet just nu...

LOTTO 3 Miljoner

Var med i våra populära andelsbolag.
 Ps. Enkelt att parkera hos oss...

Shell Mariehamn
 Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.

Delikatesser till nyårsafton

HUMMER levande eller kokt

Beställ senast 12.12

FISK-KOJAN

ÖPPET

Vardagar 8-17
 Lördag 8-14
 Söndagstängt

invid Fiskehamnen i Västerhamn, tel 12 008

Smakprov ur BoGrönt's julkampanj

DÖRRKRANSAR 13,90
 VÄLKOMMENHUNDAR av gran fr. 10,90
 GRANGIRLANG 2x2,5 m 66,90

Dekorationer och julpynt som ger dina arrangemang det lilla extra!

På www.bogront.se hittar du jultidningen med fina erbjudanden!

Rosenblads Trädgårdsbutik
 Västra utfarten tfn 23 366
 ÖPPET: vard 9-17, lörd 6/12 STÄNGT

KUMHO TYRES

VINTERDÄCK - alltid till bra priser -

J-S DÄCK

Jomala, Torp
 Tel 040 729 4200, 0400 804190

Tältfixarna
 Fixar ditt tält till festen eller marknaden
 tel: 0457 5483187